

Dilixencia: O presente plan Xeral de Ordenación Municipal foi aprobado provisionalmente polo Pleno en sesión extraordinaria o 9 de setembro de 2016. O Secretario,

Asdo.: José Ignacio López López

Plan Xeral de Ordenación Municipal do
Concello de As Nogais

ESTUDIO DO MEDIO RURAL

EQUIPO REDACTOR

MANUEL EDUARDO LÓPEZ VÁZQUEZ

Arquitecto

BELINDA YEPES JIMÉNEZ

Enxeñeira Civil - Enxeñeira de Montes

MANUEL ANGEL LOPEZ REAL

Arquitecto Técnico

JOSÉ ANTONIO MAIRA MÉNDEZ

Enxeñeiro Agrónomo

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

ÍNDICE

1.	INTRODUCCIÓN	4	3.4.4	ÍNDICES E CLASIFICACIÓN CLIMÁTICA.....	14
2.	ENCADRE TERRITORIAL	5	3.1	EDAFOLOXÍA:	15
2.1	ENCADRE XEOGRÁFICO	5	3.1.1	FACTORES DE FORMACIÓN DOS SOLOS.....	15
3.	ESTUDIO DO MEDIO NATURAL.	6	3.1.2	TIPOS DE SUELOS.	15
3.1	INTRODUCCIÓN	6	3.2	HIDROLOXÍA:	16
3.1	XEOMORFOLOXÍA:	7	3.2.1	AS CONCAS FLUVIAIS.....	16
3.1.1	EVOLUCIÓN XEOMORFOLÓXICA.	7	3.2.2	RISCOS DE INUNDACIÓN.....	18
3.1.2	FISIOGRAFÍA.....	7	3.2.1	HIDROXEOLOXÍA:	20
3.1.3	ALTITUDES.....	7	3.3	VEXETACIÓN.....	21
3.1.4	PENDENTES:	7	3.3.1	INTRODUCCIÓN.	21
3.1.5	ORIENTACIÓNS:.....	8	3.3.2	BIOXEOGRAFÍA.....	21
3.2	XEOLOXÍA.	8	3.3.3	PISOS BIOCLIMÁTICOS:	21
3.2.1	ESTRATIGRAFÍA	8	3.3.4	VEXETACIÓN AZONAL:.....	23
3.2.2	TECTÓNICA.	10	3.3.5	VEXETACIÓN ACTUAL	24
3.2.3	CARACTERIZACIÓN SISMOGÉNICA.....	10	3.3.6	VEXETACIÓN PROTEXIDA: ÁRBORES SENLLEIRAS.....	27
3.3	XEOLOXÍA ECONÓMICA.	10	3.1	INCENDIOS FORESTAIS	28
3.4	CLIMA.....	11	3.1.1	DATOS DE INCENDIOS FORESTAIS.	28
3.4.1	DATOS CLIMÁTICOS:	11	3.1.1	RISCO DE INCENDIOS.....	28
3.4.2	CÁLCULO DO BALANCE HÍDRICO:.....	12	3.2	ESTUDIO DA FAUNA.....	29
3.4.3	RÉXIME DE XEADAS (MÉTODO DE EMBERGUER).	13	3.2.1	Introdución:	29
			3.2.2	Catálogo faunístico:	30
			3.2.3	Conclusión	37

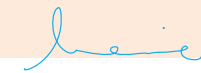
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

3.3	USOS DO SOLO	41	4.3.4	Valoración das concas de interese paisaxístico: Calidade e fragilidade da paisaxe.	54
3.3.1	USOS CLASIFICADOS	41	5.	EVALUACIÓN DE RISCOS NATURAIS	58
3.3.2	USOS AGROGANDEIROS:	42	5.1	ANTECEDENTES.....	58
3.3.3	USOS FORESTAIS:	42	5.1.1	PLATERGA. PLAN TERRITORIAL DE PROTECCIÓN CIVIL DE GALICIA	58
3.4	SISTEMAS PRODUTIVOS	43	5.1.2	OUTROS PLANS E PROGRAMAS.....	58
3.4.1	SECTOR PRIMARIO	43	5.2	OBXETIVOS	58
3.4.2	SECTOR SECUNDARIO E TERCIARIO.....	43	5.3	METODOLOXÍA.....	58
3.5	ESPAZOS PROTEXIDOS.....	44	5.3.1	Riscos por asolagamento de orixe fluvial.....	59
3.5.1	HUMEDAIS DE IMPORTANCIA INTERNACIONAL.....	44	5.3.2	Riscos por asolagamento derivado da actividade marina	60
3.5.2	RESERVA DA BIOSFERA: ANCARES LUCENSES E MONTES DE NAVIA, CERVANTES E BECERREÁ.	44	5.3.3	Risco por asolagamento por rotura de infraestruturas.....	60
3.5.3	REDE GALEGA DE ESPAZOS NATURAIS PROTEXIDOS	45	5.3.4	Risco de movementos de aba	60
3.5.4	INVENTARIO DE HUMEDAIS DE GALICIA	46	5.3.5	Risco de perigo por arxilas expansivas	60
3.5.5	OUTRAS FIGURAS DE PROTECCIÓN	47	5.3.6	Risco por subsidencia mineira	61
3.6	VALORES NATURAIS.....	47	5.4	DETERMINACIÓN DO MAPA DE RISCOS NATURAIS.....	61
3.6.1	HABITATS DE INTERESE COMUNITARIO	47			
4.	ESTUDIO DA PAISAXE RURAL E AS SÚAS CARACTERÍSTICAS PRINCIPAIS	49			
4.1	INTRODUCCIÓN:.....	49			
4.2	ANTECEDENTES LEGAIS	49			
4.3	ESTUDIO DA PAISAXE.....	49			
4.3.1	ESTABLECEMENTO DAS UNIDADES PAISAXÍSTICAS	49			
4.3.2	Determinación das UNIDADES DA PAISAXE	54			
4.3.3	CONCAS PAISAXÍSTICAS E VISUAIS	54			

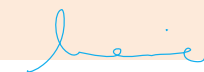
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Consellaría de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

Dilixencia: O presente plan Xeral de Ordenación Municipal foi aprobado provisionalmente polo Pleno en sesión extraordinaria o 9 de setembro de 2016. O Secretario,

Asdo.: José Ignacio López López

Plan Xeral de Ordenación Municipal do
Concello de As Nogais

1. INTRODUCCIÓN

A Lei 9/2002 de ordenación urbanística e protección do medio rural inclúe dentro dos seus documentos integradores do Plan Xeral de Ordenación Municipal un documento específico adicado ó estudo do medio rural.

O presente documento recopila información sobre os elementos integrantes (características fisiográficas, clima, fauna, vexetación, uso do solo e paisaxe) e analiza-la ínter-actuación entre eles, e defínese así o modelo rural e avalíase a realidade existente.

Por engadido o seu estudio proporciona toda a información necesaria para defini-las aptitudes e potencialidades do terreo de cara a unha futura posible transformación urbanística ou cambio de uso, tendo ademais en conta a existencia dos riscos, naturais ou non, debidos as deficiencias do medio para acolle-los distintos usos e aportar no seu caso as medidas correctoras que permitan o correcto aproveitamento do medio garantindo a sustentabilidade do territorio.

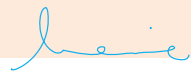
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

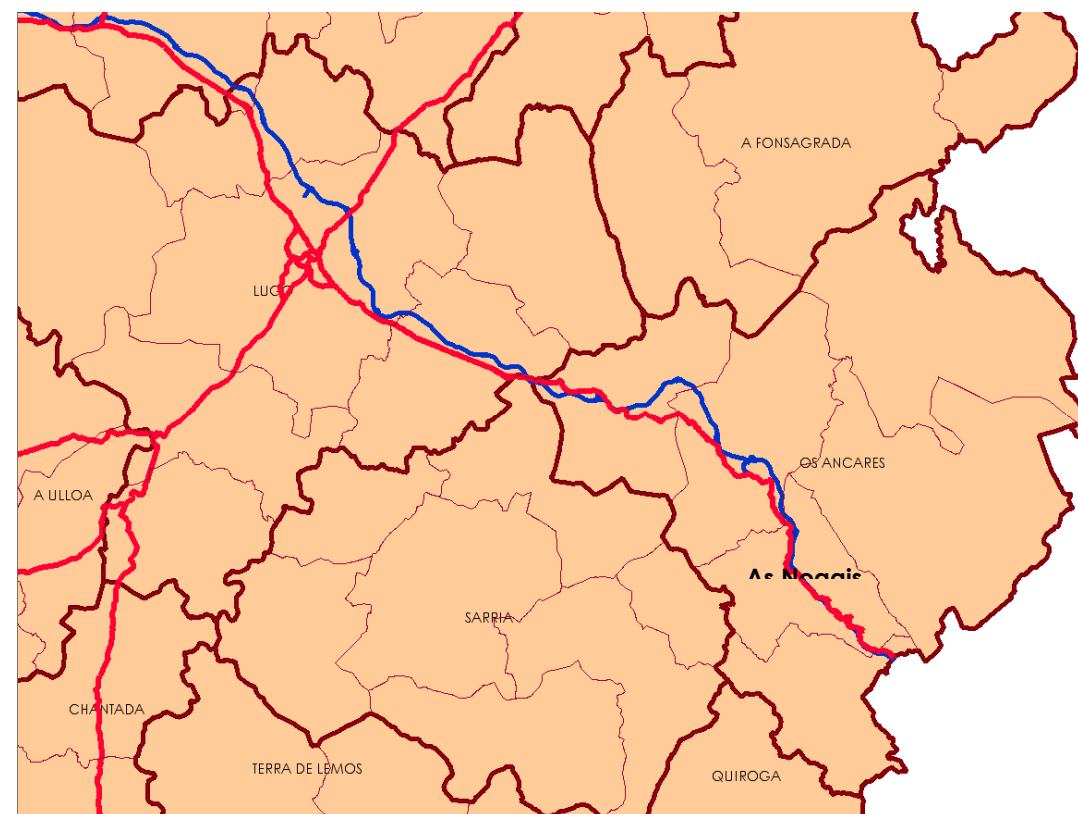
Estudio do medio rural

Agosto 2016

2. ENCADRE TERRITORIAL

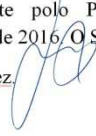
2.1 ENCADRE XEOGRÁFICO

O Concello de As Nogais atópase na provincia de Lugo e na comarca de Ancares, acadando unha ampla extensión de 110.34 Km².

Esta situado ó Este da capital da provincia, sendo a súa capitalidade o núcleo de As Nogais, situado na estrada nacional N-VI A Coruña-Madrid, distando 60 km de Lugo.

Os seus límites administrativos son:

Norte: Becerreá e Cervantes.

Sur: As Nogais.

Este: As Nogais e Cervantes.

Oeste: Triacastela.

3. ESTUDIO DO MEDIO NATURAL.

3.1 INTRODUCCIÓN

Para o estudo do medio empregáronse fontes de documentación bibliográficas de diverso ámbito, xerais para Galicia ademais das elaboradas especificamente para a comarca ou concello.

A elaboración dos planos de información física realizáronse a partir de varias cartografías. Por unha banda empregouse a Cartografía Dixital xa elaborada por organismos oficiais como a Xunta de Galicia (Escala 1:5.000) e a Dirección Xeral de Catastro (Escala 1:5.000), mentres que por outro lado realizáronse voos ca súa correspondente restitución fotogramétrica, creando cartografías propias para os asentamentos poboacionais e o seu entorno. Posteriormente estes resultados contratáronse en campo e ensambláronse co resto das cartografías.

A información topográfica utilizouse como base para xerar un modelo dixital do terreo, a través dunha malla poligonal que adáptase en tres dimensións a superficie do relevo terrestre, e constitúe unha información básica no estudo do medio rural desde o punto de vista fisiográfico (pendentes, orientacións...).

Os planos de información do estudo rural reproducense a escala 1:25.000, considerada suficiente para a representación gráfica dos datos procesados.

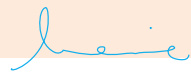
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde do
Conseilleiro de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2.016

3.1 XEOMORFOLOXÍA:

3.1.1 EVOLUCIÓN XEOMORFOLÓXICA.

Na oroxenia Herciniana os materiais integrantes do macizo galaico, xurden a consecuencia dunha elevación, saíndo á superficie materiais de orixe metamórfico e plutónico, que posteriormente pregárianse e dividíronse en bloques nas posteriores etapas.

A rede fluvial, instalada previamente as elevacións e pregamentos do terreo, vai cortando os bloques segundo estes van ascendendo.

Xa no Cuaternario prodúcese fortes cambios climáticos, o que tradúcese na escavación nuns casos e noutros nun depósito de materiais conformándose as terrazas fluviais.

O relevo galego pódese dividir en varias subunidades, a partir da súa xeomorfoloxía, o concello de As Nogais, e no seu conxunto ca Serra dos Ancares, se atópase nos sectores levantados e constitúe unha das mais antergas formacións erosionadas da cordilleira cantábrica.

3.1.2 FISIOGRAFÍA.

Existe unha sucesión de vales en paralelo e crestas alomadas, xeralmente suaves, orientados segundo o eixo NO-SE, que atópanse labrados polos afluentes do río Navia.

As cotas máximas da Serra dos Ancares atópanse fora do concello, rondando os 1.900 m., (Pico Cuíña, el Mustallar, Miravalles), e xa dentro do concello as altitudes dificilmente superan os 1.400 do Murallón na Serra do Rañadoiro.

3.1.3 ALTITUDES

Na parte Occidental alcanzase unha altitude entre 600 e os case 700 metros, mentres que no resto do termo municipal posúe unha altitude media de 400-450 metros.

As cotas mais elevadas atópanse nas áreas de Serra, na parte Occidental, sendo o pico máis alto é o couso con 689 m, ademais dos picos do Monte Tras O Moredo (449 m.), Monte Costa.

3.1.4 PENDENTES:

Fíxose un inventario da pendente en seis rangos, expresada en tanto por cen, (ver Plano nº 5.5). A conclusión basease na importante superficie dentro do rango comprendido nas pendentes superiores ó 22%. Un estudo conxunto cas altitudes permítenos relacionalas, de xeito que as pendentes mais baixas atopámolas nas posicións de fondo de val, acadando unha baixa superficie pola estrutura estreita dos vales, e nos cumios, onde as superficies son lixeiramente mais grandes e continuas.

Intervalo	Superficie (Km ²)	Porcentaxe da superficie (%)
<2 %	0.53	0.5
2 - 6 %	1.19	1.1
6 - 13 %	5.08	4.8
13 - 22%	9.10	8.7
22 - 55 %	72.78	69.5
> 55 %	15.99	15.3

3.1.5 ORIENTACIÓNS:

O estudio das orientacións segregouse nunha distribución nos catro puntos cardinais e as súas posición intermedias. Tal como vese na táboa adxunta, non existe unha exposición dominante debido a irregularidade do terreo que produce unha ampla variedade de exposicións. Existe unha prominencia das exposicións NE e SO, por partes case iguais. A orixe observámola na tectónica e historia xeolóxica que explican as formacións montañosas desenvolvidas en eixes paralelos na dirección NO – SE, interrompido as veces comunicando os vales entre sí.

Noroeste		Norte		Noreste
	944.7 ha 9.0%	1923.2 ha 18.4 %	1268.5 ha 12.1%	
Oeste	1351.0 ha 12.9%		951.9 ha 9.1%	Este
	2050.2 ha 19.6%	1116.9 ha 10.7%	847.7 ha 8.1%	
Suroeste		Sur		Sureste

3.2 XEOLOXÍA.

O estudio xeolóxico elaborouse a partir dos mapas xeolóxicos do IGME.

Paleográficamente o concello atópase dentro da gran zona Astur-leonesa, a mais oriental de Galicia e xa dentro del no Dominio do manto de Mondoñedo o Domo de Lugo.

A **zona Astur Occidental Leonesa** é a de situación mais externa respecto ó eixe da cadea Hercínica. Ten forma de arco ca convexidade dirixida ó Oeste, a causa da deformación Hercínica. Consta de varias series metasedimentarias (de Vilalba, de Cándana, dos Cabos) con algunhas intercalacións calizas. Abarca desde o Precámbrico ata ó Cámbrico e o Devónico Inferior.

3.2.1 ESTRATIGRAFÍA

3.2.1.1 Precámbrico.

Situada nunha pequena area no extremo Suroccidental do concello a partir dos 1000 m de altitude, afloran as rochas metamórficas do precámbrico, formada por lousas na súa maior parte, xistos e areniscas de forma mais escasa. Compréndese dentro da Serie de Vilalba.

3.2.1.2 Cámbrico.

Comprende a maior parte dos afloramentos rochosos do concello, case a 90% da superficie do concello, as cales están formadas a partir de series detríticas e derivadas das lousas. Existen pequenas franxas de niveis carbonatados intercalados con estes materiais. Cabe distingui-las seguintes litoloxías:

Cámbrico inferior.

Cuarcitas de Cándana inferior (CA_{1q1}): Están formadas por cuarcitas de tipo conglomerado, e mineralóxicamente componse dos minerais comúns coma o cuarzo, o feldespato, plaxioclasa.

Lousas de Cándana (CA_{1p1}). Fórmanse por lousas e filitas de cor azul escura con niveis de areniscas, cuarcitas e carbonatos intercaladas. A mineraloxía principal constitúese polo cuarzo, a moscovita, sericita e clorita. Tamén aparecen como mineraloxía secundaria óxidos de ferro, clorita, albita, apatito, circón y opacos. Estas rochas presentan unha textura lepidoblástica e un grado de alteración baixo.

Dentro das lousas de Cándana existen niveis carbonatados de 20-25 m de ancho formado por rochas calizas

de cores grises, estes niveis grafíanse co nome de CA_{1c}.

Cuarcitas de Cándana superior (CA_{1q2}). Existen tres importantes bandas, un deles no núcleo de sinclinal de Villamea, con niveis de areniscas. A mineraloxía fórmase por grans de cuarzo.

Capas de tránsito y niveles carbonatados (CA_{1p2}, c). Consiste en unha das principais formacións desde o punto de vista económico, e xeoloxicamente unha das mais complexas po. Fórmanse por niveis pelíticos-arenosos correspondentes as lousas negras ampelíticas e os xistos moscovíticos, de textura lepidoblástica procedentes de sedimentos arxilosos. A composición basease na clorita, sericita e cuarzo.

Existen intercalacións calcáreas, formadas por calcoesquistos, calizas e dolomías, presente dun xeito irregular, debido a súa facilidade de erosión. Presentan textura cristalina en mosaico ou granoblástica, a composición basease en dolomita, calcita e calcoesquistos, con composición accesoria de clorita, circón e opacos.

Dolomías basais (CA_{1d}) e Caliza de Vegadeo (CA_{1-2c}). Estas formacións constitúese por unha alternancia de calizas e dolomías xunto con lousas, areniscas e calcoesquistos e petroloxicamente constitúen a mesma forma que os niveis carbonatados das series de tránsito.

3.2.1.3 Ordovícico.

Ordovícico Inferior.

Capas de Riotorto. Lousas e areniscas verdosas (CA₂).

Capas de Villamea. Lousas grises (CA_{2-O1p}), con niveis altos de materia orgánica ou cloritoides, e polo xeral con niveis areosos.

Ordovícico Medio-Superior.

Existen bandas concordantes entre as Capas do río Eo inferior (O_{1as}) e as do Río Eo superior (O₁) nas proximidades del núcleo de As Nogais formados por cuarcitas xistos e lousas con niveis cada vez mais arenosos ó aproximarse a capa do Eo superior..

Existe unha formación denominada como lousas de Luarca (O₂), de cores escuras e poucas intercalacións de areniscas no interior da anterior formación das capas de río Eo. Atópase moi pouco representado.

3.2.1.4 Cuaternario.

Aluviós (Q_{2Al}), formado por depósitos de gravas e arenas.

Coluviós (QC), so existentes nas áreas de certo relevo, teñen materiais de fora angulosos e poligénicos.

3.2.1.5 Elementos estruturais.

Como xa se falou, existen unha íntima relación entre os filóns de rochas metamórficas e as cuarcitas, dando lugar a formacións características na paisaxe deste concello o aflorar estes elementos ígneos. A súa presenza débese a diferenza de alterabilidade entre os dous materiais.

3.2.2 TECTÓNICA.

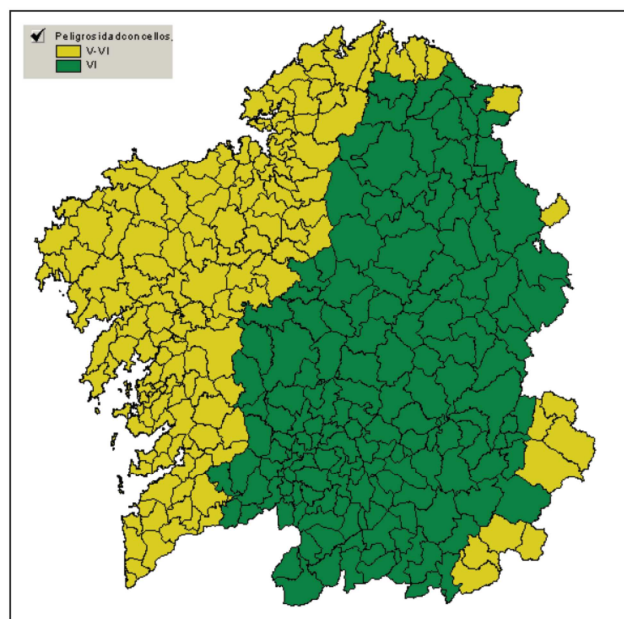
As Nogais inclúese dentro do pregue tumbado de Mondoñedo, atravesado por unha serie de pregues anticlinais (formacións convexas) e sinclinais (cóncavas), todos eles orientados no eixe Noroeste –Sueste, dos que cabe destacar o Anticlinal de Becerreá (Serra do Lago e Chao da Serra, e o Sinclinal de Baralla (atravesa a metade do concello dividindo a conca do río Navia).

3.2.3 CARACTERIZACIÓN SISMOGÉNICA

Galicia pódese cualificar como unha zona de actividade sísmica moderada, se ben cunha perigosidade media debido á alta vulnerabilidade do parque inmobiliario principalmente.

A Norma de Construción Sismorresistente NCSE-02, realizou unha zonificación sismogénica do Noroeste da Península Ibérica, que se expón no mapa da figura 1.4, definíndose sete zonas.

Segundo o documento formulado a tal efecto, O Concello de As Nogais atóparíase NA ZONA 3.

A zona 3 é a de máis importante actividade sísmica do Noroeste da península Ibérica e polo tanto de maior perigosidade sísmica. Non presenta unha manifestación tectónica en superficie, si posúe en cambio unha forte presenza de estruturas de conca terciaria, manifestación dunha tectónica profunda. A actividade sísmica recentemente reactivouse, con mecanismos de fallas de pulo segundo planos moi horizontais, situados a unha profundidade de máis de 10 km, e cun movemento sobre o plano de falla NON-SUESTE.

No referente os planos de perigosidade por sismo, o Concello atópase dentro do ámbito denominado como 'VI', que determina la intensidad máxima del sismo.

3.3 XEOLOXÍA ECONÓMICA.

3.3.1.1 Potencialidade minería.

Minerais

Existen grandes potencialidades xeolóxicas en toda a comarca, en concreto de minerais como o chumbo, cinc, moitas delas xa esgotadas, así como algunha explotación de áridos,. No obstante no Concello existen xacementos de minerais como a estibina, tamén denominada antimonita, un mineral moi raro, da rama dos sulfuros, vencellado as calizas que serve para as aleacións do metal.

Rochas

A forte presenza da pizarra, podería ter tamén unha ptencialidade, aínda que pouco competitiva pola abundancia desta rocha no entorno.

Fig. Explotación abandonada nas inmediacións de Ferrería.

3.3.1.2 Concesións mineiras

Segundo os datos aportados pola Consellería de Economía e Industria, existen catro ámbitos suxeitos á dereitos mineiros en vigor na actualidade:

Nome	Tipo	Superficie (ha)	Aproveitamento	Titular	Sección
ANAMOR	Permiso de investigación	449	Pizarra	SONDEOS Y ESTUDIOS MINEROS S.L.	C

TRIACASTELA	Permiso de exploración	22.710	Recursos xeotérmicos	NORVENTO S.L.	D
-------------	------------------------	--------	----------------------	---------------	---

Para cada unha das explotacións, adxuntanse os datos relativos ás súas coordenadas UTM, segundo o DATUM referido na táboa. A ubicación complimentase co gráfico que define os límites os que se atopa suxeito cada unha das concesións:

CONCESIÓN ANAMOR

Vértice	Coordenadas X	Coordenadas Y
vertice 1	661.867,44	4.735.034,99
vertice 2	664.595,63	4.735.099,48
vertice 3	664.639,74	4.733.248,61
vertice 4	664.184,92	4.733.237,79
vertice 5	664.214,23	4.732.003,88
vertice 6	663.759,33	4.731.993,08
vertice 7	663.730,10	4.733.226,99
vertice 8	663.275,28	4.733.216,23
vertice 9	663.260,70	4.733.833,19
vertice 10	662.351,14	4.733.811,75
vertice 11	662.336,64	4.734.428,71
vertice 12	661.881,90	4.734.418,03

CONCESIÓN TRIACASTELA

Vértice	Coordenadas X	Coordenadas Y
vertice 1	636.111,69	4.749.292,00
vertice 2	649.723,20	4.749.575,00
vertice 3	650.085,53	4.732.917,14
vertice 4	636.441,06	4.732.634,26

3.4 CLIMA

3.4.1 DATOS CLIMÁTICOS:

Os datos utilizados para a elaboración do estudio

Altitude: m. 1099m.

Lonxitude: 007°01'W.

Latitude: 42°44'N.

Datos recollidos: Termoluvimétricos.

Antigüidade: Período de observacións térmicas 1951-1962 (doce anos).

Período de observacións pluviométricas 1951-1962 (doce anos).

3.4.1.1 Datos das temperaturas:

Mes	Temperatura media (T)	Temperatura máxima absoluta (C)	Temperatura mínima absoluta (F)	Temperatura media das máximas (T _c)	Temperatura media das mínimas (T _i)
Xan.	0.9	10	-6.3	3.5	-1.7
Feb.	2.0	12.5	-6.4	5.4	-1.3
Mar.	4.6	15.6	-4.2	8.1	1.0
Abr.	6.0	18.0	-3.0	9.8	2.1
Maio	10.1	23.3	-0.1	14.4	5.8
Xuño	12.8	27.1	2.0	17.3	8.2
Xullo	15.2	29.2	4.9	20.3	10.1
Ago.	15.9	28.5	5.0	20.8	10.9
Sep.	13.2	25.9	3.7	17.6	8.9
Out.	9.2	19.5	0.6	12.8	5.6
Nov.	4.2	13.2	-2.8	7.0	1.5
Dec.	2.5	10.8	-4.8	5.0	0.0
Anual	8.1	19.5	-1.0	11.8	4.3

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conseillería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

As temperaturas medias mostran un descenso xeral con respecto a meirande parte de Galicia, como o atestiguan os seus 8°C de temperatura media. Estes datos correspóndense mais ó propio do interior da montaña lucense, onde a altitude deixase sentir pola menor temperatura e as maiores precipitacións. Os invernos son fríos e húmidos (por exemplo, As Nogais acada medias de menos de 3° C e mínimas absolutas por debaixo dos 0°C durante un longo período de tempo), mentres que os veráns son curtos, con días calorosos e noites frescas, mais co resto de Galicia, xa que a irradiación nocturna fai que polo día pódese chegar ós 30° C, mentres que de noite, baixe a 1° C.

Datos das precipitacións:

Mes	Precipitación total media (mm)	Estación	Reparto das precipitacións	
			mm	%
Xan.	195	Inverno	574	30.3
Feb.	129			
Mar.	250			
Abr.	156	Primavera	382	20.1%
Maio	127			
Xuño	99			
Xullo	46	Verano	229	12.1%
Ago.	54			
Sep.	111			
Out.	216	Inverno	730	38.5
Nov.	226			
Dec.	288			
Anual	1897			

As fortes precipitacións, indican a forte humidade que sofre o concello o longo de todo ó ano, e de forma mais intensa no período outono - inverno. Pódese diferenciar entre a zona Norte e a Sur, sendo esta mais chuviosa,

con rexistros comprendidos entre os 1600-2500 mm, mentres que no Norte, son sensiblemente inferiores. As precipitacións non só aparecen coma choivas, senón tamén coma neve, rexistrándose este tipo de precipitacións en mais de vinte días ó ano como media. Existe unha tendencia ás néboas que axudan a aumentala sensación de humidade xa grande de por sí, tendo unha maior percepción do mal tempo, incluso no verán.

3.4.2 CÁLCULO DO BALANCE HÍDRICO:

O balance hídrico ten como finalidade a representación da ETP (Evapotranspiración potencial, en mm.) fronte á precipitación (P, en mm.). A ETP é un parámetro que cuantifica a evaporación producida pola respiración vexetal nunhas determinadas condicións, cando esta comprende a totalidade do chan e onde o subministro da auga é restrinxido, non podendo acumular este mais de 100 mm. cada mes.

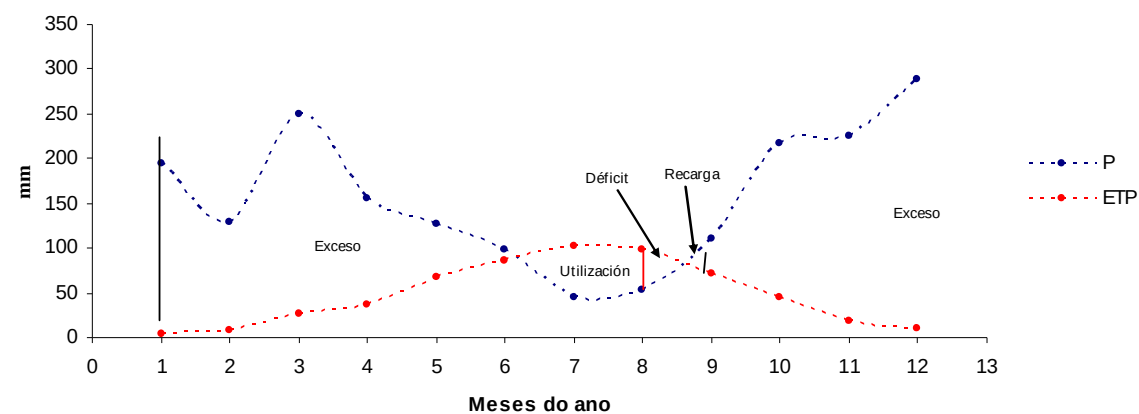
O *déficit* de auga, comprende o período no que a planta pode sufrir-lo estres hídrico, que dadas as altas precipitacións producidas apenas contabilízase ata o final do período estival (Últimas semanas de Agosto).

A *recarga* do solo (acumulación da auga ata o seu límite ou tamén denominada capacidade de campo) prodúcese de inmediato, ó comezo das precipitacións que indican o final do verán, en setembro.

	Mes	ETP	P	Reserva útil	Balance hídrico	Superávit	Déficit
	Xaneiro	4	195	100	292	191	0
	Febreiro	9	129	100	221	121	0
	Marzo	26	250	100	324	224	0
	Abril	36	156	100	220	120	0
	Maio	67	127	100	160	60	0
	Xuño	86	99	100	113	13	0
	Xullo	102	46	44	44	0	0
	Agosto	99	54	0	0	0	0
	Setembro	72	111	39	38	0	1
	Outubro	46	216	100	209	109	0
	Novembro	19	226	100	307	207	0
	Decembro	11	288	100	377	277	0

Estudio do medio rural

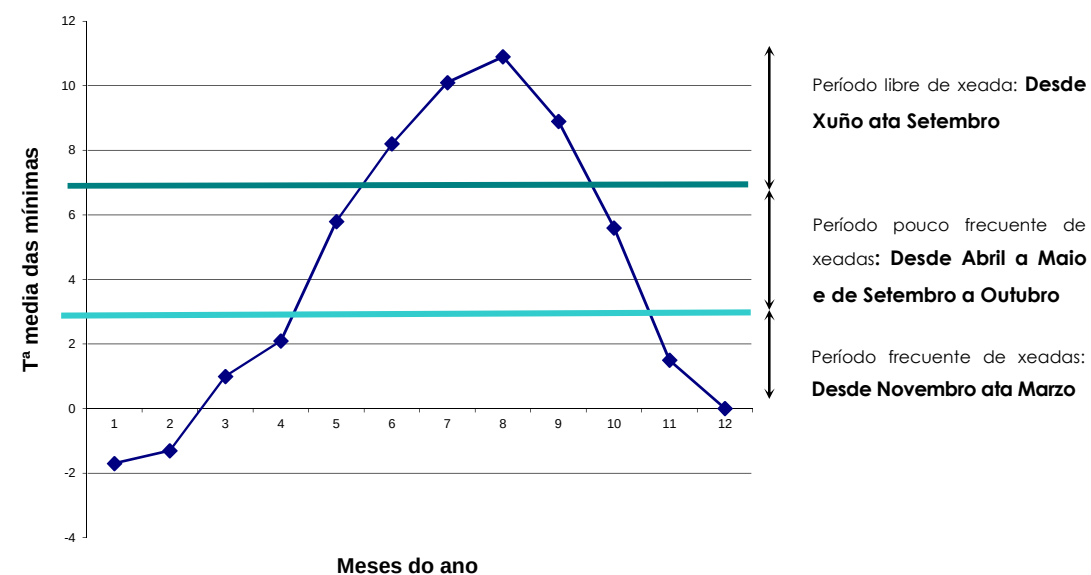
Agosto 2.016

Cabe destacar polo tanto a inexistencia de períodos secos ou de déficit hídrica. Aínda que localízase unha época de sequía, ou déficit hídrico vexetal, a corta permanencia deste fai que apenas sexa representativo.

3.4.3 RÉXIME DE XEADAS (MÉTODO DE EMBERGUER).

Realízase unha clasificación das xeadas en función das temperaturas medias das mínimas, segundo os seguintes períodos: período frecuente de xeadas (entre 0° C 3° C), período de xeadas pouco frecuente (entre 3C e 7° C) e un período libre de xeadas (por encima dos 7°C). Debaxo dos 0°C haberá xeadas de xeito habitual.

Defínese un amplo período de xeadas, como consecuencia das baixas temperaturas, no que tan só catro meses ó ano (de Xuño ata Setembro) atópanse libres do risco de xeadas.

3.4.4 ÍNDICES E CLASIFICACIÓN CLIMÁTICA.

As Nogais inscríbese dentro da rexión bioclimática Temperate Oceanic-Upper supratemperate, típico das rexións de montaña (Jaca(Huesca), Navarra(Roncesvalles), definido tamén por outros autores como oceánico de montaña. A continuación estúdanse as diferentes clasificacións climáticas.

3.4.4.1 Clasificación de Thornthwaite:

Defínese un tipo climático en función da humidade e a sequía.

Parámetros	Valor	Tipo	Símbolo
Índice hídrico anual (Ih), define-las rexións de humidade.	229.1		
ETP anual , define-las rexións térmicas	577	Mesotérmico I	B'1
Índices de aridez (Ia) Define-la variación estacional da humidade.	0.2	Pequena o ningunha	r
Índice de humidade (Iha)	229	Perhúmedo	A
Concentración estival da eficacia térmica, defínese o contraste térmico.	70		a'

Defínese polo tanto un clima en función das precipitacións de tipo Perhúmedo, a máxima clasificación en cuanto a súa cuantía, con pequenas variacións no reparto das choivas estacionais. Atendendo á temperatura o tipo climático defínese como Mesotérmico I, un clima nas que as oscilacións de temperaturas comezan a ser notables e incluso baixas, localizándose As Nogais no umbro dos climas microtérmicos, pertencentes as rexións mais frías, e diferenciándose este concello do clima temperado do resto de Galicia.

3.4.4.2 Clasificación climática de Papadakis.

Realiza unha clasificación de tipos climáticos desde o punto de vista agronómico e expresa unha serie de indicacións para os distintos tipos de cultivos.

Coincidindo cas concas fluviais dos ríos Louzarella; Navia e Lor, atopamos tres clasificacións climáticas distintas para o territorio de As Nogais, como podemos observar na imaxe da esquerda.

Tipo		Réxime		Unidade climática
Inverno	Verán	Térmico	Humidade	
Av (avena fresco)	M (Millo)	TE	ME	Temperado cálido
		TE	Hu	Mediterráneo
	T (Triticum más cálido)	Ma	Hu	Marítimo fresco

3.1 EDAFOLOXÍA:

3.1.1 FACTORES DE FORMACIÓN DOS SOLOS.

Desde o punto de vista dos factores que interveñen na formación do solo, as áreas montañosas teñen en común as condicións climáticas (maiores choivas) a morfoloxía (maiores pendentes) e a cuberta vexetal (arbórea e arbustiva), nos que os aspectos formadores ou erosivos, dependen mais dos factores naturais que dos antrópicos. A liña xeral dos solos describiríase como solos de baixa evolución e escasa diferenciación morfolóxica.

3.1.2 TIPOS DE SUELOS.

3.1.2.1 Solos desenvolvidos sobre xistos e lousas

As rocas metamórficas de baixo grado (xistos, lousas...) teñen unha textura onde predomina o tamaño limo, pola relativa dureza coexisten con pequenos fragmentos de rochas. Constitúen uns solos con grande capacidade de erosión polo deslizamento dos seus estratos a favor dos planos de debilidade destas rochas.

Son frecuentes as zonas con solos pouco profundos (Inceptisoles) e os acúmulos de materiais coluviais nos que está a formarse o novo proceso de edafoxénese.

3.1.2.2 Solos sobre areniscas e cuarcitas

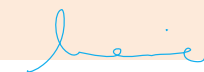
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Consellaría de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Cando a rocha constitúese case na súa totalidade por minerais resistentes e case non hai ferro ou aluminio, como nestes casos, os procesos de alteración e edafoxénese toman unha dirección moi concreta.

Se a rocha é dura (cuarcitas compactas, diques de cuarzo) non hai case solo, apenas existe a formación de solo 'in situ' e fórmanse os afloramentos rochosos, axudados polos movementos tectónicos. Tan só a pé das abas poderá existir solos de certa evolución.

Se fractúrase, permítese a circulación de auga e comeza a formación dun solo de textura grosa, cun pH acedo (entre 3.5 e 4), de escasa amortiguación, onde a materia orgánica humifícase con dificultade e aparecen en forma soluble cantidades importantes de produtos orgánicos e acedos. Nestes casos pode darse o fenómeno da podosolización.

3.1.2.3 Solos sobre rochas básicas.

De escasa importancia pola baixa presenza dentro do concello, este tipo de rochas presentan unha elevada cantidade de ferromagnesianos cunha baixa presenza de cuarzo, dando lugar a solos moi evolucionados debido a alta erosionabilidade, de cores laranxas ou vermellas, de texturas francas ou arxilosas e pH acedos debido o elevado lavado que sofren estes solos.

Existe unha elevada presenza de fosfatos, elevada cantidade de aluminio e elevada perda de calcio e magnesio.

3.1.2.4 Solos sobre sedimentos

Nos materiais sedimentarios hai un gran número de variantes nos tipos de solos, dependendo da natureza, tamaño e idade dos sedimentos.

Cando os depósitos son recentes (Holoceno), a edafoxénese está nunha fase inicial. Se o sedimento é areoso, como o de os depósitos eólicos ou fluviais, o solo clasifícase como Arenosol.

3.2 HIDROLOXÍA:

Os ríos son un elemento principal do espazo xeográfico galego pola súa importancia cualitativa e cuantitativa, xa que os cauces de auga son moi numerosos na totalidade do concello. Dada a dificultade na topografía pódese adiantar que a rede hidrográfica vai constituír un medio complexo polo que existiran multitude de concas fluviais en distintas direccións e de distintas formas.

A elevada altitude total do concello fai que varios ríos teñan o seu nacemento dentro do concello, e a estreita relación entre os ríos e as fracturas tectónicas fai que moitas veces refirámonos á orografía para explicar o modelado fluvial.

3.2.1 AS CONCAS FLUVIAIS.

A Serra do Rañadoiro actúa como a principal divisoria do concello, detectándose dúas concas de dous importantes ríos galegos, o Lor localizado na metade Sur e o Navia, na metade Norte. A partir desta cumbreira ambos ríos toman direccións diverxentes: o Navia drena todo o sector Norte ata o Cantábrico. Todo o Concello atópase nesta importante cunca.

3.2.1.1 A conca do Río Navia.

A conca do Río Navia ocupa en Galicia 1.124 Km², un 43% da superficie total, discorrendo durante 90 Km polas montañas lucenses dos Ancares.

O nacemento do río Navia atópase no mesmo concello, a mais de 1.000 metros de altitude, entre a Serra do Rañadoiro e Fontevreda. A partir deste punto, comeza o seu recorrido de 159 Km ata a desembocadura, xa en Asturias. No seu primeiro tramo, o río Navia ten unha pendente media do 15%, para baixar ata o 1% na área de Os Nogais, a partir onde discorre mais lentamente.

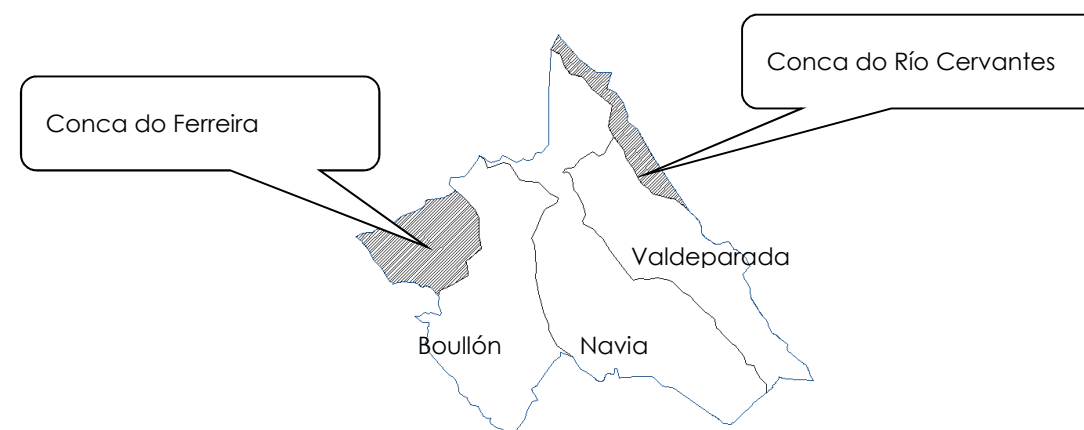
Os datos de precipitación, mostran unhas aportacións pluviométricas moi variables, espacial e temporalmente, de 1.800 mm nas áreas de cabeceira (As Nogais) e ata 800mm en altitudes inferiores, sendo un aporte estacional suficiente como para no exista unha sequía significativa.

Parámetro	Valor	Descrición
Relación del relevo	0.02	Indica una relativa velocidade, mais ben baixa da circulación das súas augas.
Factor de forma	0.30	A conca é pouco compacta, provocando escorrentas superficiais ben repartidas pola conca.
Elongación de la conca	0.61	Ten unha forma media, pouco alongada.
Textura dominante del lecho fluvial		Arcilloso-Limoso
Permeabilidade		Moderadamente rápida
Capacidade de aceptación de choiva invernal	1	O valor baixo determina unha dificultade de absorber as precipitacións, evacuando as augas na súa meirande parte pola escorrenta.

3.2.1.2 A rede fluvial

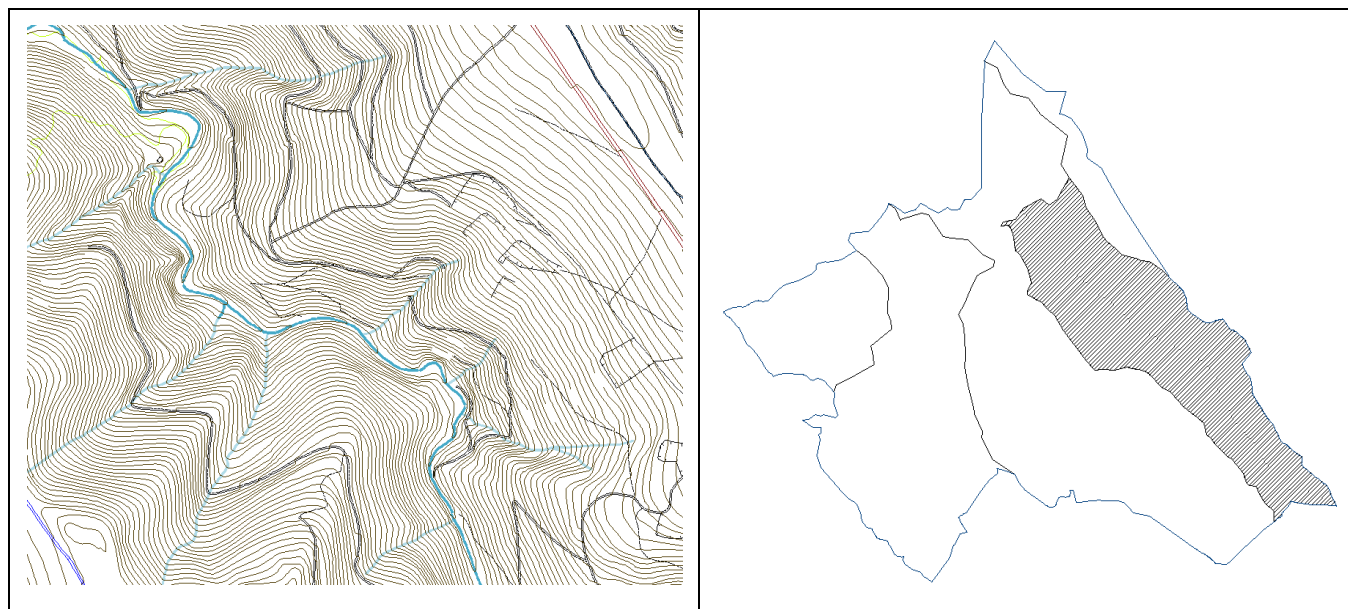
A caracterización da rede fluvial no Concello podese definir a partir do Río Navia, que no seu tramo medio alto conforma pequenos vales, con numerosos ríos tributarios de moi diferente relevancia, tanto no seu trazado, caudal e permanencia, como en extensión de cunca.

Os límites municipais con Becerreá e Cervantes, incorporan, nas partes altas, pequenas partes das cuncas fluviais dos ríos Ferreiras (zona da parroquia de Torés) e Cervantes respectivamente, de escasa relevancia, formando parte aínda da cunca do Río navia, pero que aportan as súas augas en puntos ubicados en tramos medios do río.

Polo tanto podemos diferenciar unha única conca, a do Navia, dentro das cales describense:

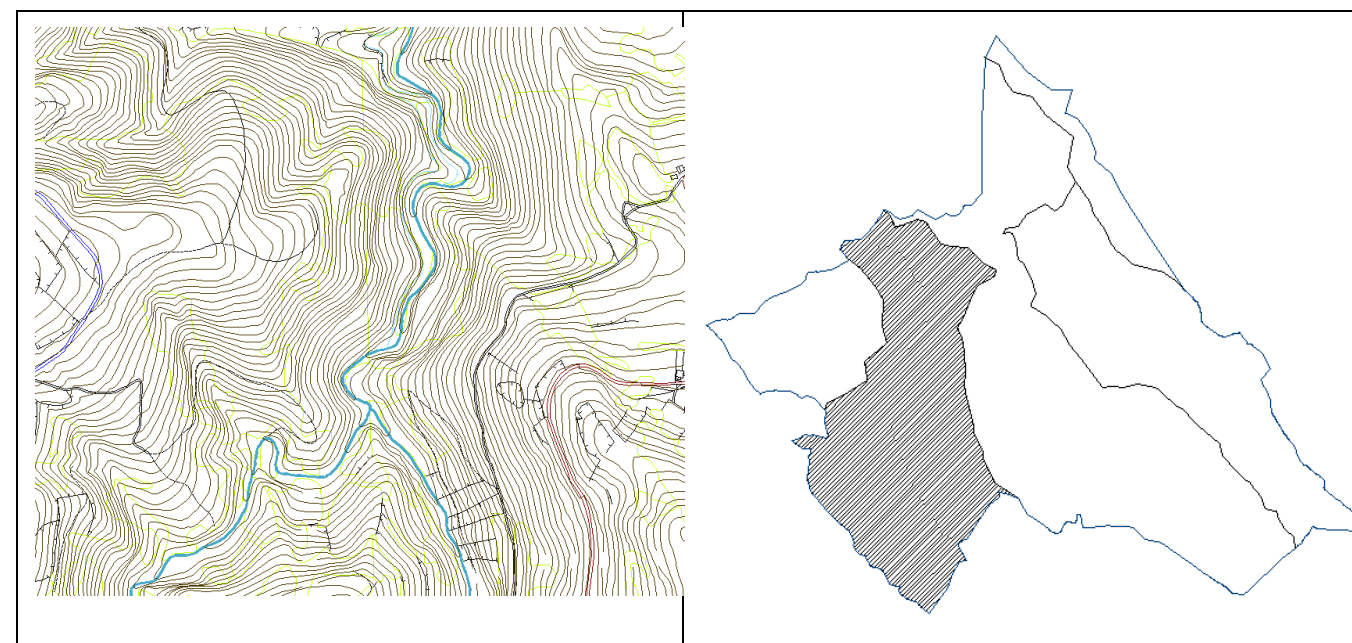
- **Conca do Río Valdeparada:** Comprende unha conca que acada o 22% da superficie do Concello. Iníciase nas inmediacións dos límites de Pedrafita do Cebreiro e Nogais, nas augas rubias, e recorre en sentido SE – NO o Concello, paralelo o val do Navia, para alcanzalo no punto de confluencia en As Nogais, a través da obra de fábrica da N-VI. A conca estreita favorece a aportación a través de pequenos, tanto en recorrido como en caudal, regatos de escasa importancia, moitas veces escorrentas.

As súas características son :

- o **Superficie:** 2.430 Ha
- o **Lonxitude máxima:** 14 Km.
- o **Cota máxima:** 1285 m
- o **Cota mínima:** 506 m
- o **Pendente media:** 6%
- o **Tipo de terreno:** Monte e Monte baixo con fortes pendentes excepto no val. Material de capacidade de infiltración media.
- o **Morfoloxía fluvial:** de carácter lineal conta con pequenas sinuosidades.

- **Conca do Río Nullán ou Boullón:** Comprende unha conca lixeiramente superior a do Río valdeparada, e conta con maiores en número e importancia regatos, que verten as augas nel. Nace na localidade de Forcas, no denominado regatodos reforzados, para dar lugar preto de Vilarín, na confluencia co rego de Alence o denominado Rego de Boullón. A súa conca máis ancha é máis curta, pero alberga outros importantes regos como o de Alence e Sinllán. Desemboca augas arriba da confluencia do río Valdeparada, a un quilómetro de distancia.

As súas características son :

- o **Superficie:** 2.939 Ha
- o **Lonxitude máxima:** 11.6 Km.
- o **Cota máxima:** 1.210 m
- o **Cota mínima:** 515 m
- o **Pendente media:** 6%
- o **Tipo de terreno:** Monte e Monte baixo con fortes pendentes excepto nos vales de Boullón e Alence, e Sillán.. Material de capacidade de infiltración media.
- o **Morfoloxía fluvial:** ramificado, conta con pequenas sinuosidades.

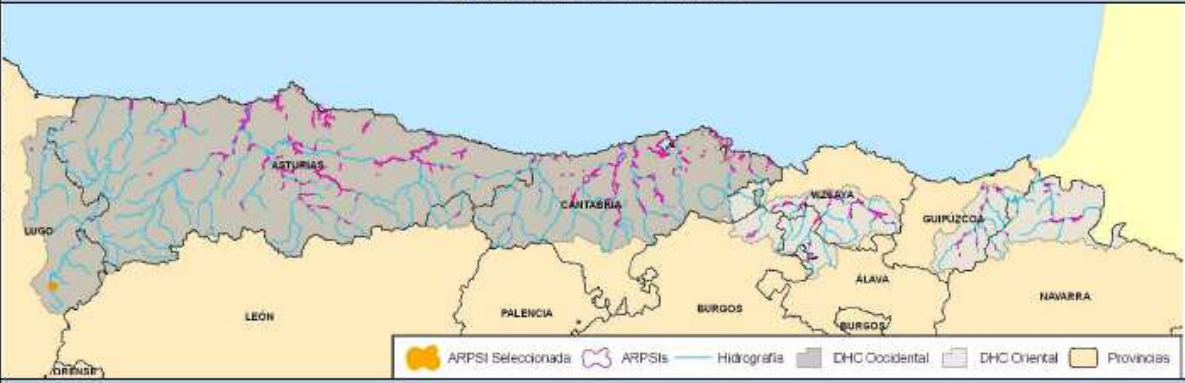
3.2.2 RISCOS DE INUNDACIÓN

Dentro do proceso de implantación da Directiva 2007/60/CE relativa á avaliación e xestión dos riscos de inundación, e o Real Decreto 903/2010, que a traspon ao ordenamento español, o primeiro fito a lograr consiste na selección, dentro de cada Demarcación Hidrográfica, das zonas con maior risco de inundación, coñecidas como Áreas de Risco Potencial Significativo de Inundación (ARPSIs) e identificadas tras realizar a avaliación preliminar do risco de inundación de cada Demarcación Hidrográfica. Neste sentido, a citada Directiva 2007/60/CE establece, como principais fitos:

- o Avaliación Preliminar do Risco de Inundación (EPRI) e identificación das Áreas con Risco Potencial Significativo de Inundación (ARPSIs). Decembro de 2011.
- o Elaboración de mapas de perigosidade e risco (das ARPSIs seleccionadas na EPRI). Decembro 2013.
- o Plan de xestión de risco (das ARPSIs seleccionadas na EPRI). Decembro 2015.

O principal obxectivo dos mapas de risco é achegar a información fundamental para a elaboración dos futuros plans de xestión do risco. Por tanto, o alcance e contido desta cartografía está condicionado polo dos plans de xestión dentro do marco establecido pola Directiva 2007/60/CE relativa á avaliación e xestión dos riscos de inundación e o seu trasposición á normativa estatal mediante o Real Decreto 903/2010, de "Avaliación e Xestión dos Riscos de Inundación".

En concreto para Concello de As Nogais, determinase un ámbito como ARPSIS, o denominado ES18-LUG-4-1, para o Río Navia, do que se adxunta ficha descriptiva.

PLANO DE LOCALIZACIÓN			
			
FICHA DE DATOS			
DATOS DE LOCALIZACIÓN			
Demarcación:	D.H. CANTÁBRICO OCCIDENTAL		
Subcuenca:	ES204MAR001830-ES206MAR001870		
Cauce/s:	NAVIA		
Núcleo/s afectado/s:	As Nogais		
Municipio/s:	As Nogais		
Provincia / Territorio Histórico:	LUGO		
Comunidad Autónoma:	GALICIA		
HIDROLOGÍA			
Caudales obtenidos mediante el empleo del ábaco "Caudales específicos de avenidas en función de la cuenca afluente y la probabilidad de inundación" para el cálculo de caudales máximos de avenidas establecido en el Plan Hidrológico Norte II. Ud (m³/s).			
CAUCE	ALTA PROB.	MEDIA PROB. (T100)	BAJA PROB.
1. Río Navia	119	184	284
a. Río Boullón	43	61	96
2. Río Navia	162	245	380
3. Río Valdeparada	68	108	168
4. Río Navia	200	304	473
MAPAS DE PELIGROSIDAD			
Cartografía de las zonas inundables para alta, media (T100) y baja probabilidad, de la Zona de Flujo Preferente y estimación indicativa de los cauces públicos, según la definición recogida en el RD 9/2008.			

Nº de habitantes que pueden verse afectados dentro de la zona inundable		ALTA PROB.	MEDIA PROB. (T100)	BAJA PROB.
		1	1	2
Vías de comunicación afectadas	ALTA PROB.	LU-P-3701; LU-P-3702		
	MEDIA PROB. (T100)	LU-P-3701; LU-P-3702		
	BAJA PROB.	LU-P-3701; LU-P-3702		
Riesgos ambientales dentro de la zona inundable		EDAR	Instalaciones Industriales (IPPC)	
		☐	☐	
Incidencias con Registro de Zonas Protegidas		☐ Patrimonio ☐ Captación agua ☐ Uso recreativo		
		☒ LIC ☐ ZEPA		
Otros elementos		---		

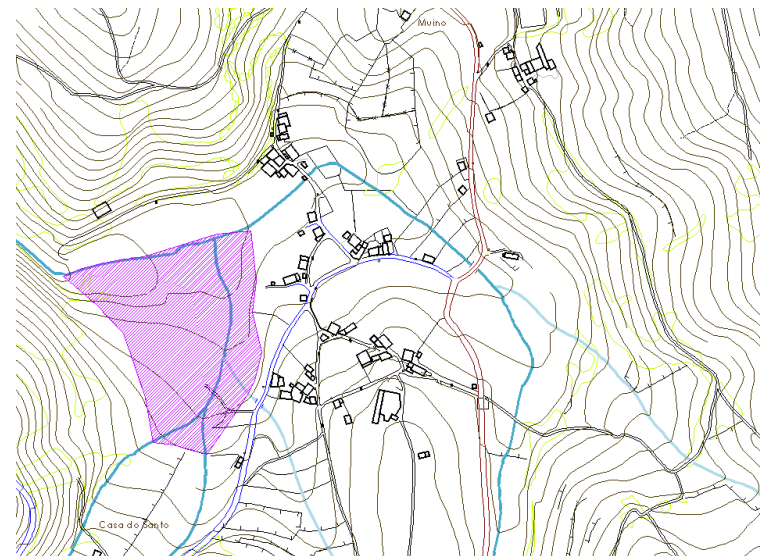
DELIMITACIÓN DE ZONAS INUNDABLES	
	
 ZFP ALTA PROB. MEDIA PROB. (T100) BAJA PROB.	

3.2.2.1 Inundación por actividade fluvial

Finalmente do anterior estudio se

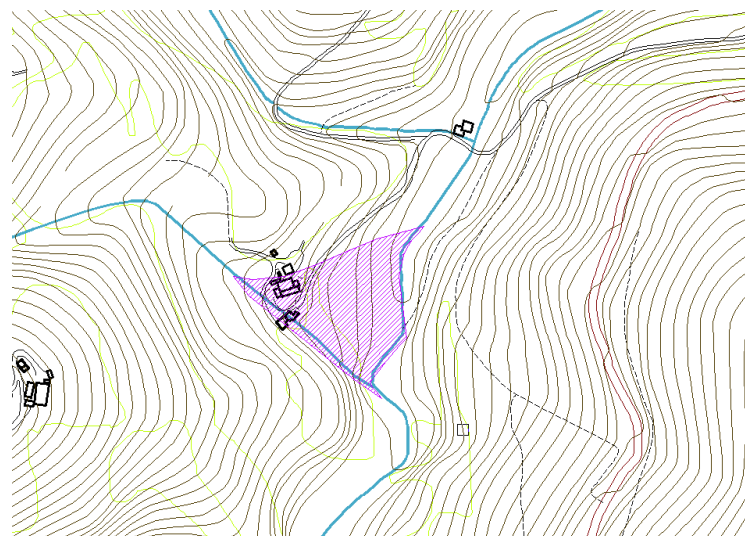
3.2.2.2 Inundación por actividade torrencial

Derivado do anterior estudio se conclue a existencia doutras áreas que puideran atoparse afectadas por riscos de inundación asociados a fenómenos de tipo torrencial, en concreto nas áreas de Tores (Medo) e San Clodio-O Mazo.

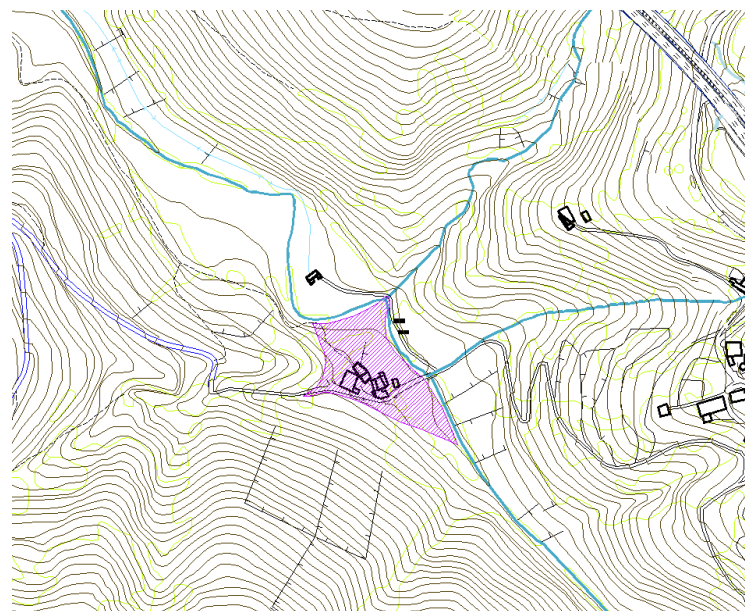
Núcleo rural de Torés (Medo)

Na confluencia dos regos de Fontiña e Torés, apreciase unha pequena planicie que pode ser eventualmente anegada pola actividade fluvial de tipo torrencial.

Núcleo rural de O Mazo:

Na confluencia do reo das Lamas e do Rego Boullón, preto xa da súa desembocadura no Navia, existe unha pequena chaira susceptible, segundo os estudos da Cofederación Hidrográfica do Cantabro de resultar afectadas por asolagamentos.

Núcleo rural de San Clodio:

No mesmo río navia, preto de Noceda, existe un pequeno núcleo rural tradicional denominado San Clodio, ubicado nun punto de aporte de augas de varios regos, un deles denominado dos Corvos, para o que se delimita un ámbito de actividade torrencial

3.2.1 HIDROXEOLOXÍA:

Coincidindo ca litoloxía, podemos clasificala permeabilidade en consecuencia da base litolóxica. Así as superficies desenvoltas sobre as rochas metamórficas resultarían unha superficie de permeabilidade moi baixa ou nulo, tan só deixando dita capacidade de retención de auga ós solos desenvolvidos sobre el. A elevada pendente xunto outros factores morfolóxicos deron como consecuencia uns solos pouco profundos cunha capacidade media á hora de absorbelas augas de precipitacións, deixando en parte escorrela auga.

As partes baixas e chas do Concello o carón dos ríos, presentan unha elevada capacidade de retención, polas súa granulometría así como profundidade dos solos.

Desde o punto de vista litolóxico podemos distinguir dúas áreas cun comportamento sensiblemente diferentes.

Por un lado o substrato metamórfico dos xistos e lousas, orientado en planos de estratificación, permitirá unha baixa permeabilidade da auga só posible a través das fracturas tectónicas (fallas, cabalgamentos, etc...) ou dos planos de xistosidade da propia rocha. A xénese dos solos de natureza limosa e polo tanto de difícil drenaxe, fai destes terreos, que abranguen case a totalidade do concello, lugares difíciles para atopar acuíferos. A existencia de niveles pelíticos e arenosos procedentes das lousas do cámbrico inferior favorecería a infiltración da auga a través das rochas.

Nas rochas calizas de natureza mais permeable e fáciles de diluír, pode darse o proceso de karstificación e polo tanto poderíase dar a existencia de acuíferos, de pouca importancia debida a súa pequena extensión.

3.3 VEXETACIÓN

3.3.1 INTRODUCCIÓN.

A vexetación é un dos principais elementos do medio físico que conforman a paisaxe, e define o uso e xeito de vida das poboacións, cun factor histórico herdado nela. A isto podemoslle engadir un rol ecolóxico, con funcións biolóxicas ou protectoras.

3.3.2 BIOXEOGRAFÍA.

O Concello, atópase dentro do punto de vista bioxeográfico na rexión Eurosiberiana o igual que a meirande parte do comunidade autónoma.

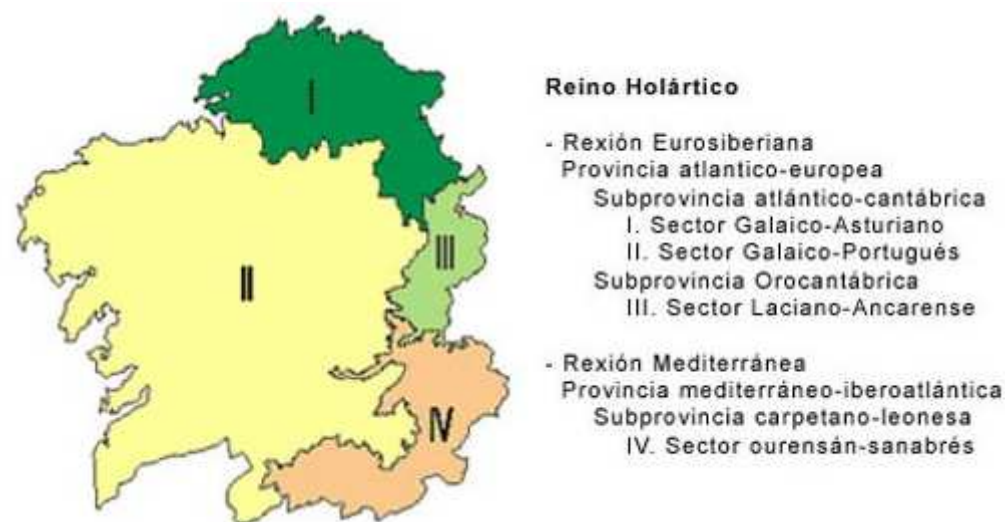

Fig. 5: Distribución das rexións bioxeográficas de Galicia

A partir destas premisas, clasifícase, segundo Rivas Martínez (1984), no seguinte marco: Rexión corolóxica Eurosiberiana, provincia Atlántica-Europea, subprovincia Orocantábrica, Sector Laciano-Ancariense, que comprende unha estreita área correspondente (de xeito aproximado) ó Espazo Ancares-Courel, ademais da

cunca do Eo ata as proximidades dos vales de Lemos e Quiroga.

Esta identidade de territorio fronteirizo dálle a este sector unha grande biodiversidade vexetal, englobando especies que están no seu límite de distribución e que son raras no resto de Galicia.

3.3.3 PISOS BIOCLIMÁTICOS:

Segundo a clasificación climática e os mapas de clasificación bioclimática, As Nogais atópase no piso montano.

3.3.3.1 Vexetación potencial. Series de vexetación.

Enténdese por series de vexetación o conxunto de comunidades vexetais que poden atoparse nuns Espazos teselares afíns como resultado do proceso de sucesión, é dicir, de reposición dunhas especies a outras, de menor grado de madurez (herbáceas e mato) a maior grado de madurez (estrato arbóreo), que denomínase etapa madura e constitúe o nome da serie de vexetación.

Unha serie de vexetación intégrase por unha comunidade vexetal en equilibrio coas condicións medioambientais.

Desde o punto de vista ecolóxico, as series de vexetación poden dividirse en series cunha constitución e composición florística que obedece fundamentalmente a factores climáticos (series climatófilas ou zonais) e outras cunha distribución ligada a factores ecolóxicos que se expresan cun carácter particular e puntual dentro dunha área máis ou menos extensa (series azonais, como as ribeiras). Polo xeral estas últimas están ligadas á natureza química do solo (series edafófilas), á dispoñibilidade hídrica (series xerófilas/higrófilas) ou á combinación das dúas.

Segundo Rivas - Martínez a etapa madura ou clímax, determínase a partir das rexións bioxeográficas e os pisos climáticos, correspondéndose cas seguintes series:

- Serie 7a **bidueiros** acidófilos de *Betula celtibérica* con *Luzula henriquesii*, cas series de vexetación
- Serie 9b **carballeiras** orocantábricas e asturgalaicas con *Linaria triornithophorae*.

3.3.3.2 Faiais

Os faiais galaicos son os mais occidentais da distribución europea e por mor da súa composición florística considéranse diferentes dos seus veciños.

A variabilidade florística nos faiais relaciónase cos solos, así nos mais dominan especies acidófilas como *Luzula henriquesii*, *Deschampsia flexuosa*, *Saxifraga spathularis*, *Vaccinium myrtillus*, *Blechnum spicant*, *Dryopteris dilatata*, etc., e sobre os calizos e dolomías son frecuentes *Mercurialis perennis*, *Polystichum setiferum*, *Daphne laureola*, *Hedera helix*, etc. En el estrato superior, *Betula alba*, *Sorbus aucuparia*, *Quercus petraea*, *Corylus avellana*, *Ilex aquifolium* e *Taxus baccata* completan o elenco de especies que acompañan á faia (*Fagus sylvatica*).

Series de vexetación:

- *Omphalodo nitidae-Fago sylvaticae sigmetum*.

3.3.3.3 Abeledas

Esta especie, a abeleira (*Corylus avellana*), relacionase moitas veces cos faiais. Polo xeral trátase de bosques de talla mediana (4-10 m de altura) dominados pola abeleira e no que adoitan aparecer acivros, espiños albares, sanguíños (*Frangula alnus*) no estrato superior, e un número elevado de plantas nemorais esixentes en nutrientes e humus evolucionado como *Mercurialis perennis*, *Pulmonaria longifolia*, *Polystichum setiferum*, *Sanicula europaea*, *Crepis lampsanoides*, *Carex sylvatica*, *Anemone nemorosa*, etc., no inferior. Sobre materiais de tipo calcario acostuman incorporarse ó dosel arbóreo, o freixo común (*Fraxinus excelsior*) e o pradairo (*Acer pseudoplatanus*) e nas montañas ocasionalmente, a faia.

Series de vexetación:

- *Omphalodo nitidae-Corylo avellanae sigmetum*.

3.3.3.4 Carballeiras

Ademais das carballeiras típicas galegas correspondentes á especie *Quercus robur*, cabe destacala existencia de carballeiras albares correspondentes a *Quercus. petraea* e *Quercus pyrenaica* (estes sobre todo nas orientacións de solaina).

Tratase de carballeiras desenvolvidos en chans rocosos derivados de rochas silíceas (lousas, cuarcitas, granitos). Atópanse entre os 800 e 1.700 m de altitude, aínda que cubrindo un intervalo desigual en función das orientacións: 800-1.300 m nas umbrías e 1.300-1.700 nas solainas. Acompáñanse de bidueiros, serbais e acivos, non sendo frecuente a presenza das faias.

Series de vexetación:

- *Luzulo henriquesii-Qerceto petraeae sigmetum*
- *Linario triornithophorae-Querceto petraeae sigmetum*.
- *Linario triornithophorae-Querceto pyrenaicae sigmetum*.

3.3.3.5 Bidueiros.

Conforman o cinto superior do arboredo nas vertentes dos principais macizos montañosos de Galicia (Ancares, O Cebreiro, Courel...) en xeral por riba dos 1300 m de altitude (pisos supratemperado e supramediterráneo) e sobre materiais de tipo silíceo. Trátase de bosques de talla media (8-14 m), sometidos a forte innivación e nos que poden aparecer carballos albares, capudres, acivros e tamén faias no estrato arbóreo, así como *Erica arborea*, *Vaccinium myrtillus*, *Anemone nemorosa*, *Avenula sulcata* e *Luzula henriquesii* no sotobosque.

A cotas mais baixas, localízanse en solos pouco drenados, próximas ós amenedos, xunto ca serie de vexetación que conforma.

Series de vexetación:

- *Luzulo henriquesii-Betuleto celtibericae sigmetum*.

3.3.3.6 Bosques pluriespecíficos.

En ocasións, as masas arborizadas contan cun elevado número de especies no estrato superior, de xeito que é difícil outorgarlles unha denominación tomando como referencia unha especie dominante. Estes casos non son moi frecuentes no territorio galego, razón pola que a súa existencia lles dá unha importancia especial. Aínda que se definiron dúas comunidades vexetais, diferenciadas basicamente pola súa ecoloxía (tipo de substrato e piso bioclimático), en gran medida son semellantes no seu dosel, que pode estar constituído por carballos (*Quercus robur*, *Q. petraea*, *Q. pyrenaica*), freixos, pradairos (*Acer pseudoplatanus*), castiñeiros, cerdeiras bravas (*Prunus avium*), bidueiros, teixos (*Taxus baccata*), faias, capudres, abeleiras, lamagueiros (*Ulmus glabra*), acivros, espiños albares (*Crataegus monogyna*) e, máis raramente, amieiros.

Series de vexetación:

- *Luzulo henriquesii-Acero pseudoplatani sigmetum*
- *Omphalodo nitidae-Corylo avellanae sigmetum*.

3.3.3.7 Matogueiras.

Correspóndense a unha basta superficie do Concello, ben coma etapas regresivas da sucesión das series anteriores (toxeiras), ou asociados a masas novas ou claras dos bosques pluriespecíficos ou como hábitats naturais (uceiras).

Toxeiras.

Trátase de matogueira meso-xerófilos dominados polo toxo (*Ulex europaeus*, *Ulex gallii*, *Ulex minor*) nos que presentase diversas uceiras (*Erica cinerea*, *E. umbellata*, *E. scoparia*, *Calluna vulgaris*, *Daboecia cantabrica*) e gramíneas (*Pseudoarrhenatherum longifolium*, *Agrostis curtisii*, *A. capillaris*, *Halimium alysoideis*, etc.).

Propio das áreas supratemperadas soamente aparecen toxeiras de *Ulex gallii*.

Series de vegetación:

- *Ulici europaei-Ericetum cinereae*.
- *Ulici-Ericetum umbellatae*.
- *Halimio alyssoidis-Ulicetum gallii*
- *Ulici europaei-Ericetum scopariae*

Piornais

Trátase de formacións arbustivas densas, constituíndo cintos vexetais de diferentes tipos de bosques, coma carballeiras albares, reboleiras, faias e bosques pluriespecíficos acidófilos e caracterízanse pola presenza da *Genista florida*, xunto ca xesta *Cytisus striatus*.

Serie de vexetación:

- *Cytiso striati-Genistetum polygaliphyllae*

Xesteiras.

Matogueiras densas de mediana a gran talla (1-4 m), dominadas por distintas especies de xestas que forman, nalgúns casos un cinto vexetal arredor de diversos tipos de bosques, e noutros crecen sobre antigos campos de cultivo abandonados.

Domina a xesta branca (*Cytisus multiflorus*) misturado cas xestas de flor marela (*Cytisus striatus*, *C. scoparius*), e outras especies coma o toxo (*Ulex europaeus*), as silvas (*Rubus* sp.) e algún individuo de especies arbóreas

como *Quercus robur*, *Betula alba* ou *Frangula alnus*. No estrato inferior adoitan estar presentes *Holcus mollis*, *Teucrium scorodonia*, *Deschampsia flexuosa*, *Galium saxatile*, *Agrostis capillaris* ou *Potentilla erecta*, entre outras.

Series de vegetación:

- *Cytisetum striati*
- *Cytiso striati-Genistetum polygaliphyllae* subas. *Cytisetosum multiflori*
- *Genisto hystricis-Cytisetum multiflori*.

3.3.4 VEXETACIÓN AZONAL:

Estas comunidades corresponden as seguintes asociacións:

- *Valeriano pyrepyrenaicae-Alno glutinosae sigmetum*: A especie principal é o ameneiro (*Alnus glutinosa*).
- *Festuvo gigantea-Faxino excelsioris sigmetum*: A especie principal é o fresno (*Fraxinus excelsior*).

Os bosques típicos riparios formados polos amieiros (*Alnus glutinosa*) pasan a estar dominados gradualmente cara ó Sur polo freixo común (*Fraxinus excelsior*), pradairos, abeleiras e salgueiros (*Salix atrocinerea*, *Salix caprea*), aínda que puntualmente poden encontrarse lamigueiros (*Ulmus glabra*), carballos (*Quercus petraea*) ou faias (*Fagus sylvaticus*). Debaxo deles aparece un longo número de especies nemorais entre as que figuran *Carex remota*, *Festuca gigantea*, *Polystichum setiferum*, *Athyrium filix-femina*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Chrysosplenium oppositifolium*, *Scrophularia alpestris*, *Hypericum androsaemum*, *Luzula henriquesii* e *Saxifraga spathularis*.

En conxunto, os bosques de ribeira (amenados e freixidos) albergan algunhas das comunidades vexetais máis ricas en especies das presentes en Galicia e, con frecuencia, actúan como área fonte de colonización (recolonización) para moitas especies de carácter mesohigrófilo.

3.3.5 VEXETACIÓN ACTUAL

O estudio da vexetación existente no concello fíxose a partir dos traballos de dixitalización de masas vexetais polas ortofotos xeneradas a partir do voo fotogramétrico e a súa posterior verificación no campo dos resultados achegados.

A acción antrópica fixo desaparecer moitos destes bosques que anteriormente describíronse e que na actualidade reducíronse a rodais de pequena dimensión e xeralmente deteriorados. So os bosques de ribeira, manteñen a súa presenza nas terrazas fluviais nunha convivencia cos cultivos agrícolas.

3.3.5.1 Masas naturais de frondosas

Carballeiras e boques pluriespecíficos.

Coma xa se vira no apartado da vexetación autóctona, a comarca onde atópase As Nogais é unha das zonas de Galicia cunha maior biodiversidade forestal, que aumenta cara ó Sur, na conca do Lor e de cara ó fondo do val, a menores altitudes.

As carballeiras de carballo común (*Quercus robur*) localízanse preferentemente a cotas baixas ó Norte do Concello e fondos de val, con pouca sequía edáfica, nas exposicións norte e oeste. Mistúrase cos bidueiros (*Betula alba*), avelairas (*Corylus avellana*), etc... A maiores cotas e mais resistente ó frío e xeadas, así como a sequía estival, a media aba atopamos ó carballo albar (*Quercus petraea*), formando masas claras de baixo porte o primeiro.

Acompañados por especies do tipo *Junglans regia*, *Populus sp.*, e *Betula celtiberica* nas zonas de val e o longo das estradas, con incursións de especies tipo *Salix sp.*, comprenden a meirande parte da superficie das zonas arboradas, principalmente localizada na conca do río Navia, situadas en na parte de menor altitude do Concello.

Fig. Carballeiras nas inmediacións de Nullán

Bosques de ribeira

A densa rede hidrógrfica ten coma consecuencia a colonización das marxes da ribeira polas especies pertencentes ás series de vexetación azonal e aquelas que toleran ben o encharcamento do solo.

A principal especie é o *Alnus glutinosa*, que se acompaña doutras especies tamén ripícolas como *Populus nigra*, *Junglans nigra*, *Betula celtiberica* nas áreas mais frías, e *Salix sp* en todas elas.

Fig. Bosque de galería na ribeira do río navia

Soutos

Existen amplas superficies ocupadas por castiñeiros no Concello, tanto en soutos monoespecíficos, como en bosques mais misturados, compartindo a ubicación con especies do tipo *Betula celtiberica*, *Populus sp.*, *Quercus sp.*, entre outras, ademais das propias do sotobosque.

Polo xeral os pes de castiñeiros se corresponden con especies bastante vellas, moi tratadas para o cultivo da castaña, polo que existen abundantes exemplares moi ramificados e de baixo porte. Este se localzan principalmente na conca do río Navia,

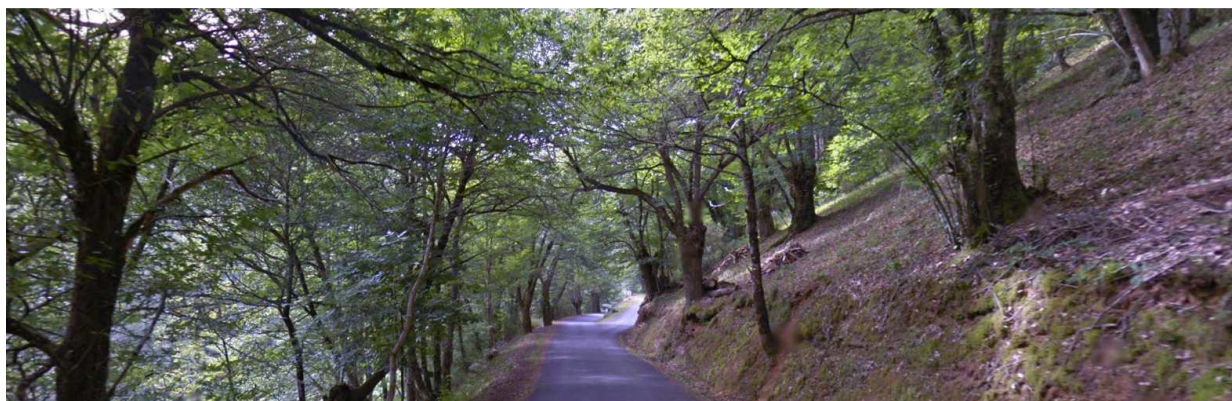

Fig. Soutos monoespecíficos o longo da estrada LU-P-3702

3.3.5.2 Masas artificiais de repoboación.

Piñeirais

Corresponden a extensas masas de piñeiros silvestres (*Pinus sylvestris*) procedentes de anteragas repoboacións de mais de 30 anos na propiedade de monte público, constituíndo grandes masas forestais monoespecíficas nos lugares mais altos. A inclemencia do clima nalgúns destes lugares mesma a produtividade forestal, podéndose observar pes de baixo porte e retortos coma consecuencia dos fortes ventos e nevadas coma as que poden darse no Monte do Chao da Serra en As Nogais.

Fig. Piñeirais preto de Bulgulmar, o longo da estrada CP-3705

Tamén se observan en cotas baixas, mesturadas con especies como *Acer* sp., e especies de sotobosque do tipo matogueira e fentos diversos.

Fig. Piñeirais mesturados con especies autóctonas a carón da estrada LU-P-4503

Tamén dáse neste últimos anos unha crecente repoboación de eucaliptos resistentes ó frío, aínda moi novos, onde en pequenas parcelas de particulares estase a repoboar. Constitúen aínda unha baixa representatividade no sector.

Eucaliptais

Existen de forma moi puntual pequenos rodais repoboados de eucalipto, nas inmediacións de Nullán, de forma moi concentradas nas parcelas revexetadas, e dun xeito mais colonizador nas inmediacións de Santo Andre, parroquia que conta cun microclima especial, abrigado dos ventos e das friaxes, grazas a configuración neste tramo do río Valdeparada, no que ademais a bondade do clima permite o deesenvolvemento de especies de frutais.

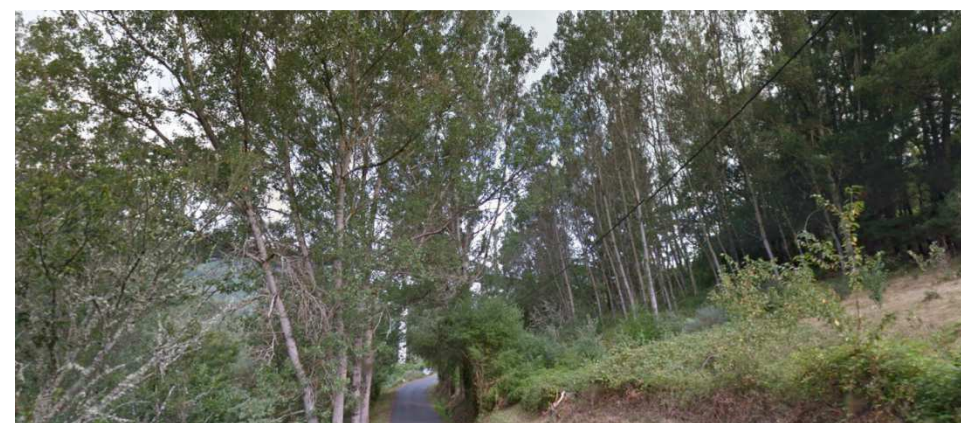

Fig. Eucaliptais na estrada CP-3701, accedendo a Santo Andre.

3.3.5.3 Matogueiras.

Existen abundantes áreas de mato formado principalmente polo toxo (*Ulex europaeus*), coma especie

repoboadoras de masas aclaradas, queimadas ou de substitución de cuberta vexetal coma orixe dos abandonos do cultivo agrícola. Pódese acompañar doutras especies coma xestas e uces, e salpica a súa presenza polo territorio, en pequenas parcelas cercanas ós núcleos de poboación.

Fig. ámbitos agrarios pertencentes á localidade de As Fontes, podese observar no centro da fotografía, pparcelas abandonadas (formas xeométricas) rodeadas de fincas aínda roturadas.

Sometidos a condicións extremas pódense considerar outro tipo de mato, conformando comunidades vexetais estables e hábitats protexidos pola Directiva Hábitats. O resultado da súa existencia é a baixa esixencia nos requirimentos do chan e a tolerancia a malas condicións climáticas. As uceiras, os piornos e matogueiras con uz (toxeiras) constitúen estes matos, de escaso porte, que as veces poden deixar paso a pastizais de montaña tamén de orixe natural. Abarca case o 40% da superficie de mato, o que da unha idea da alta improdutividade da superficie do concello.

Fig. Matogueiras, toxeiras con pequenas incursións de especies arboreas pioneiras, nas inmediacións de O Coedo.

Fig. Matogueiras, xesteiras e uceiras, en puntos de maior altitude, na foto, localidade de Forcas.

3.3.5.4 Praderías:

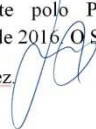
Os praderías existentes nos vales e nos cumios das montañas son de orixe artificial cunha composición baseada no raigrás italiano (*Lolium multiflorum*), raigrás inglés (*Lolium perenne*), (raigrás inglés), trevo branco (*Trifolium repens*), trevo violeta (*Trifolium pratense*), *Rumex planellae*, dactilo (*Dactylus glomerata*), *Holcus lanatus*, *Plantago lanceolata*, *Juncus sp.*, *Festuca rubra*, *Agrostis capillaris*, etc...

Fig. Pradería seminatural, a ctas superiores ós 800 metros, localizados na parte sureste do Concello, chegan a A Pintinidoira, límite co Concello de Cervantes.

Tamén existen prados de orixe seminatural nas proximidades dos cursos de auga e fondos de val, baixo condicións de alta humidade edáfica. Aparecen especies coma o xunco (*Juncus conglomeratus*), *Angelica terrestris*, *Deschampsia caespitosa*, *Equisetum palustre*, etc...

A súa distribución e estrutura defínese con maior aproximación no apartado de estudo da paisaxe agraria.

3.3.6 VEXETACIÓN PROTEXIDA: ÁRBORES SENLLEIRAS

O Decreto 67/2007, do 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo Galego de Árbores Senlleiras, establece a creación do Catálogo Galego de Árbores Senlleiras no cal se establecen as árbores e formacións singulares merecedoras dun ámbito especial de protección e regulalos procedementos polos que se inclúen novos elementos no catálogo, asegurando a súa pervivencia.

Non existen na actualidade ningún exemplar no Concello de As Nogais.

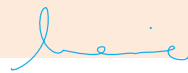
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

3.1 INCENDIOS FORESTAIS

O concello de As Nogais pertence o Distrito Forestal X, denominado BECERREÁ-ANCARES.

3.1.1 DATOS DE INCENDIOS FORESTAIS.

A pesar das cifras das superficies incendiadas que proporciona os servizos de extinción de incendios, a provincia de Lugo, e en xeral tódolos distritos forestais desta provincia, rexistran os menores índices de lumes de Galicia, cunha media de superficie queimada por distrito do orde do 4.5%, inferior a media galega, situada no 6%.

3.1.1.1 Distrito Fonsagrada-Os Ancares.

Distrito	Número de lumes	% da superficie galega	Superficie arborada		Superficie rasa	
			Ha	% queimada	Ha	% queimada
Fonsagrada-Os Ancares	4.043	3.3%	2.509,3	3.8%	11.160,5	5%

3.1.1 RISCO DE INCENDIOS.

O risco de incendios forestais defínese como a probabilidade de que se produza un incendio nunha zona.

Para efectuar unha análise de risco, que pode cegar a orixinar un incendio forestal, faise unha estimación do risco local de cada zona xeográfica, considerando as súas previsións meteorolóxicas.

Neste caso consideramos como zonas o Concello de As Nogais, que é a área onde temos referidos os datos procedentes da Consellería.

3.1.1.1 Análise do risco.

A análise do risco realízase considerando tres índices: Índices de frecuencia, índices de causalidade, perigosidade derivada do combustible forestal.

Da combinación destes tres índices obtense un valor denominado índice de risco local, que ademais ten en conta outros factores como os valores que hai que protexer (denominado vulnerabilidade), tanto humano como medioambiental.

A partir deste criterio establécese unha zonificación, co fin de determina-la distribución territorial dos recursos dispoñibles. A totalidade da comarca forestal dos Ancares, no que se inclúe As Nogais atópase na zona denominada de risco.

3.2 ESTUDIO DA FAUNA.

3.2.1 Introducción:

O estudio da fauna considerou como base do estudio aqueles mamíferos, anfibios, aves, peces ou reptís que viven no medio ambiente natural, con especial atención aquelas especies que se protexen en normativas internacional, europeo, estatal ou galega.

3.2.1.1 Normativa comunitaria

- **Convenio de Berna** relativo á conservación da vida silvestre e do medio natural de Europa (Berna, 1979). O seu obxectivo é garantir a conservación da vida silvestre e do medio natural de Europa, mediante unha cooperación entre os Estados. Comprende varios anexos, en los que se establecen varias medidas de protección específicas:
 - o **Anexo II:** Comprende as especies de fauna estritamente protexidas.
 - o **Anexo III:** No que se recollen as especies nas que deberán adoptarse as medidas necesarias para asegurar que as poboacións queden fora de perigo:
 - o **Anexo IV:** Establece para as especies descritas, a prohibición de métodos no selectivos de captura:
- Convención sobre a conservación das especies migratorias de animais silvestres. (Bonn, 1979). Os seus obxetivos defínense através das listas de especies recollidas nos anexos.
 - o Asegurar a protección estrita das especies que figuran no **Anexo I** (comprende las especies migratorias amenazadas de extinción na totalidade ou nunha parte importante de su área de distribución.
 - o Comprometer ós estados da área de distribución para que conclúan os acordos para a conservación e xestión das especies que figuran no **Anexo II**, sempre e cando o seu estado de conservación sexa desfavorable e necesite o establecemento de acordos internacionais para a súa conservación e gestión, ou tamén no caso de que o seu estado de conservación se beneficiara dun xeito significativo da cooperación internacional que se derivaría dun acordo deste tipo.
- CITES (Convención sobre el Comercio Internacional de Especies Amenazadas de Fauna y Flora Silvestres)
 - o **Anexo I:** inclúe as especies de animais e plantas sobre as que pesa un maior perigo de

extinción. O comercio destas especies capturadas ou recolectar nos seus hábitats naturais está prohibido e só se permite baixo circunstancias excepcionais, por exemplo, para a investigación científica.

- o **Anexo II:** inclúe as especies que, se ben na actualidade non se atopan en perigo de extinción, poderían chegar a estalo a menos que se controle estritamente o seu comercio. Inclúe tamén especies de aparencia similar a outras incluídas nos Apéndices CITES co fin de garantir un mellor control das protexidas.
- o **Anexo III:** inclúe as especies suxeitas a regulamentación dentro do territorio dun país Parte o cal necesita a cooperación dos outros países para impedir ou restrinxir a súa explotación.

No tocante á Normatva de rango europea:

- **Directiva 2009/147/CE** do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de novembro de 2009, relativa á conservación das aves silvestres:
 - o **Anexo I:** Os estados membros crearán zonas de protección especiais (ZPE) para as especies referidas no Anexo.
 - o aves ameazadas e as aves migratorias
 - o **Anexo II:** Lista das especies autorizadas para a caza.
 - o **Anexo III:** Establece distintas limitacións nas actividades para as especies recollidas no Anexo.
 - o **Anexo IV:** Limitacións na caza, mediante os métodos descritos, para as especies recollidas no referido anexo.
- **Directiva Comunitaria 92/43/CEE** relativa á conservación dos hábitats naturais e de flora e fauna silvestre. Faise referencia ós anexos:
 - o **Anexo II:** Lista de especies para os cales e de cara a súa conservación, requírese a designación de zonas especiais de conservación.
 - o **Anexo IV:** Enumera as especies animais e vexetais que requiren unha protección estrita.
 - o **Anexo V:** A lista de especies recollida, pode ser obxecto por parte dos estados membros de medidas de especiais de protección.

As medidas de protección propostas polas diferentes lexislacións europeas, son traspostas á lexislación estatal e autonómica mediante os diversos instrumentos instrumentos:

3.2.1.2 Lexislación estatal:

A Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e a Biodiversidade crea, no seu artigo 53, o Listado de

Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial, que inclúe especies, subespecies e poboacións merecedoras dunha atención e protección particular, en función do seu valor científico, ecolóxico, cultural, pola súa singularidade, rareza ou grao de ameaza, así como aquelas que figuren como protexidas en Directivas e convenios internacionais ratificados por España.

O Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, desenvolve do Listado de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas, especificando as especies, subespecies ou poboacións que os integran, o procedemento de inclusión cambio de categoría ou exclusión de especies, a creación dun comité científico asesor así como a xestión da información que contén.

Dentro do Catálogo crease o listado que inclúe, cando exista información técnica ou científica que así o aconselle, as especies que están ameazadas incluíndoas nalgunhas das seguintes categorías:

- a) **En perigo de extinción:** especie, subespecie ou poboación dunha especie cuxa supervivencia é pouco probable se os factores causais da súa actual situación seguen actuando.
- b) **Vulnerable:** especie, subespecie ou poboación dunha especie que corre o risco de pasar á categoría anterior nun futuro inmediato se os factores adversos que actúan sobre ela non son corrixidos.

As comunidades autónomas han de elaborar e aprobar plans de recuperación para as especies consideradas "En perigo de extinción" e plans de conservación para as especies "Vulnerables".

Segundo o art.26 da Lei 42/2007, se distinguen ademais outras figuras de protección, fora do réxime de protección especial, que son:

- a) **Sensibles á alteración do seu hábitat:** Un taxón deberá ser incluído nesta categoría cando non estando en perigo de extinción se enfronta a un risco de desaparición na natureza a medio prazo debido principalmente a que ocupa un hábitat ameazado, en grave regresión, fraccionado ou moi limitado.
- c) **De interese especial:** Taxóns que non cumprindo os criterios para ser incluídos nas Categorias anteriores, presentan un valor particular en función ao seu interese científico, ecolóxico, cultural ou pola súa singularidade.

3.2.1.3 Lexislación e regulación autonómica:

- **Catálogo Galego de Especies Ameazadas** regulado polo Decreto 88/2007 do 19 de abril (CGEA). incorporase a súa designación de se é vulnerable (V), indicando cun (2), o carácter de poboación insular.

Incorporase ademais o referido no Decreto 167/2011, que modifica ó anterior, regulando o Catálogo e

incorporando novas especies.

De acordo co disposto no artigo 49 da Lei 9/2001, do 21 de agosto, de conservación da natureza, as especies que se inclúan no dito catálogo deberán clasificarse nalgunha das seguintes categorías:

- a) En perigo de extinción (E): reservada para aquelas cuxa supervivencia é pouco probable se os factores causantes da súa actual situación seguen actuando.
- b) Sensibles á alteración do seu hábitat (SAH): referida a aquelas cun hábitat característico articularmente ameazado, en grave recesión, fraccionado ou moi limitado.
- c) Vulnerables (VU): destinada a aquelas que corren perigo de pasar ás categorías anteriores nun futuro inmediato se os factores adversos cales actúan sobre elas non son corrixidos.
- d) De interese especial (IE): aquelas outras merecedoras de catalogación e que teñan un grao de ameaza insuficientemente coñecido.

3.2.2 Catálogo faunístico:

Axúntase táboa resumo do catálogo faunístico, ca relación de especies de vertebrados existentes no Concello, segundo o inventario Español de Especies terrestres, creado a partir do Inventario Español de Especies Terrestres, que se atopa regulado mediante o Real Decreto 556/2011, do 20 de abril, para o desenvolvemento do Inventario Español do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, recolle a distribución, abundancia e estado de conservación da fauna e flora terrestre española. Considerarase polo tanto a fauna terrestre vertebrada.

Nesta táboa incorporanse os seguintes datos:

- Grupo
- Clase
- Familia
- Nome científico
- Nome común

Ademais se recolle o estado das especies segundos os seguintes catálogos:

- Inclusión no Catálogo Español de Especies Ameazadas e Listado de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial.
- Inclusión no Catálogo Galego de Especies Ameazadas.

Recollese a información pertencente ó Concello que abrangue case a totalidade das cuadrículas 29TPH54 e 29TPH55 e parcialmente as cuadrículas 29TPH63, 29TPH64, 29TPH43 e 29TPH44.

GRUPO	CLASE	FAMILIA	ESPECIE	NOME COMÚN	CATALOGO ESPAÑOL DE ESPECIES AMEAZADAS	CATALOGO GALEGO DE ESPECIES AMEAZADAS
Peces continentales	Actinopterygii	Anguillidae	Anguilla anguilla	Anguila		Vulnerable
	Actinopterygii	Cyprinidae	Chondrostoma arcasii	Bermejuela		Vulnerable
	Actinopterygii	Cyprinidae	Chondrostoma duriense	Boga del Duero		Vulnerable
	Actinopterygii	Salmonidae	Salmo trutta	Trucha común		Vulnerable
Anfibios	Amphibia	Discoglossidae	Alytes obstetricans	Sapo partero común	Interese especial	Interese especial
	Amphibia	Bufonidae	Bufo bufo	Sapo común		
	Amphibia	Bufonidae	Bufo calamita	Sapo corredor	Interese especial	Interese especial
	Amphibia	Salamandridae	Chioglossa lusitanica	Salamandra rabilarga	Vulnerable	Vulnerable
	Amphibia	Discoglossidae	Discoglossus galganoi	Sapillo pintojo ibérico	Interese especial	Interese especial
	Amphibia	Salamandridae	Lissotriton boscai	Tritón ibérico		
	Amphibia	Salamandridae	Lissotriton helveticus	Tritón palmeado		
	Amphibia	Ranidae	Rana iberica	Rana patilarga	Interese especial	Vulnerable
	Amphibia	Ranidae	Rana perezi	Rana común		
	Amphibia	Ranidae	Rana temporaria	Rana bermeja		Vulnerable
	Amphibia	Salamandridae	Salamandra	Salamandra común		
	Amphibia	Salamandridae	Triturus marmoratus	Tritón jaspeado	Interese especial	Interese especial
Reptiles	Reptilia	Anguidae	Anguis fragilis	Lución		Interese especial
	Reptilia	Scincidae	Chalcides striatus	Eslizón tridáctilo		Interese especial
	Reptilia	Colubridae	Coronella austriaca	Culebra lisa europea	Interese especial	Interese especial
	Reptilia	Colubridae	Coronella girondica	Culebra lisa meridional		Interese especial
	Reptilia	Lacertidae	Iberolacerta monticola	Lagartija serrana		
	Reptilia	Lacertidae	Lacerta lepida	Lagarto ocelado		
	Reptilia	Lacertidae	Lacerta schreiberi	Lagarto verdinegro	Interese especial	
	Reptilia	Colubridae	Natrix maura	Culebra viperina	Interese especial	Interese especial
	Reptilia	Colubridae	Natrix natrix	Culebra de collar	Interese especial	Interese especial
	Reptilia	Lacertidae	Podarcis bocagei	Lagartija de Bocage		
	Reptilia	Lacertidae	Podarcis hispanica	Lagartija ibérica	Interese especial	
	Reptilia	Viperidae	Vipera seoanei	Víbora de Seoane		
Aves	Aves	Accipitridae	Accipiter gentilis	Azor común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Accipitridae	Accipiter nisus	Gavilán común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Aegithalidae	Aegithalos caudatus	Mito	Interese especial	Interese especial
	Aves	Alaudidae	Alauda arvensis	Alondra común		
	Aves	Phasianidae	Alectoris rufa	Perdiz roja		

GRUPO	CLASE	FAMILIA	ESPECIE	NOME COMÚN	CATALOGO ESPAÑOL DE ESPECIES AMEAZADAS	CATALOGO GALEGO DE ESPECIES AMEAZADAS
	Aves	Motacillidae	Anthus spinoletta	Bisbita alpino	Interese especial	
Aves	Aves	Motacillidae	Anthus trivialis	Bisbita arbóreo		Interese especial
	Aves	Apodidae	Apus apus	Vencejo común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Accipitridae	Buteo buteo	Busardo ratonero	Interese especial	Interese especial
	Aves	Caprimulgidae	Caprimulgus europaeus	Chotacabras gris		Interese especial
	Aves	Fringillidae	Carduelis cannabina	Pardillo común		
	Aves	Fringillidae	Carduelis carduelis	Jilguero		
	Aves	Fringillidae	Carduelis chloris	Verderón común		
	Aves	Certhiidae	Certhia brachydactyla	Agateador común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Sylviidae	Cettia cetti	Ruiseñor bastardo	Interese especial	
	Aves	Ciconiidae	Ciconia ciconia	Cigüeña blanca	Interese especial	Interese especial
	Aves	Cinclidae	Cinclus cinclus		Interese especial	Interese especial
	Aves	Accipitridae	Circaetus gallicus	Culebrera europea	Interese especial	Interese especial
	Aves	Accipitridae	Circus cyaneus	Aguilucho pálido	Interese especial	Vulnerable
	Aves	Accipitridae	Circus pygargus	Aguilucho cenizo	Vulnerable	Vulnerable
	Aves	Columbidae	Columba domestica	Paloma doméstica		
	Aves	Columbidae	Columba oenas	Paloma zurita		
	Aves	Columbidae	Columba palumbus	Paloma torcaz		
	Aves	Corvidae	Corvus corax	Cuervo		
	Aves	Corvidae	Corvus corone	Corneja		
	Aves	Corvidae	Corvus monedula	Grajilla		
	Aves	Phasianidae	Coturnix coturnix	Codorniz común		
	Aves	Cuculidae	Cuculus canorus	Cuco común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Hirundinidae	Delichon urbicum	Avión común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Picidae	Dendrocopos major	Pico picapinos	Interese especial	Interese especial
	Aves	Emberizidae	Emberiza calandra	Triguero		
	Aves	Emberizidae	Emberiza cia	Escribano montesino	Interese especial	Interese especial
	Aves	Emberizidae	Emberiza cirrus	Escribano soteño	Interese especial	Interese especial
	Aves	Emberizidae	Emberiza citrinella	Escribano cerillo	Interese especial	Interese especial
	Aves	Turdidae	Erithacus rubecula	Petirrojo	Interese especial	Interese especial
	Aves	Falconidae	Falco subbuteo	Alcotán europeo	Interese especial	
	Aves	Falconidae	Falco tinnunculus	Cernícalo vulgar	Interese especial	
	Aves	Fringillidae	Fringilla coelebs	Pinzón vulgar	Interese especial	Interese especial
	Aves	Phasianidae	Gallinula chloropus	Gallineta común		
	Aves	Corvidae	Garrulus glandarius	Arrendajo		

GRUPO	CLASE	FAMILIA	ESPECIE	NOME COMÚN	CATALOGO ESPAÑOL DE ESPECIES AMEAZADAS	CATALOGO GALEGO DE ESPECIES AMEAZADAS
	Aves	Accipitridae	HInterese	Aguillilla calzada	Interese especial	Interese especial
Aves	Aves	Sylviidae	Hippolais polyglotta	Zarcero común		Interese especial
	Aves	Hirundinidae	Hirundo rustica	Golondrina común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Laniidae	Lanius collurio	Alcaudón dorsirrojo	Interese especial	Interese especial
	Aves	Alaudidae	Lullula arborea	Alondra totovía	Interese especial	Interese especial
	Aves	Accipitridae	Milvus migrans	Milano negro	Interese especial	Interese especial
	Aves	Turdidae	Monticola saxatilis	Roquero rojo	Interese especial	Interese especial
	Aves	Motacillidae	Motacilla alba	Lavandera blanca	Interese especial	Interese especial
	Aves	Motacillidae	Motacilla cinerea	Lavandera cascadeña	Interese especial	Interese especial
	Aves	Muscicapidae	Muscicapa striata	Papamoscas gris	Interese especial	Interese especial
	Aves	Turdidae	Oenanthe oenanthe	Collalba gris	Interese especial	Interese especial
	Aves	Oriolidae	Oriolus oriolus	Oropéndola	Interese especial	Interese especial
	Aves	Paridae	Parus ater	Carbonero garrapinos	Interese especial	Interese especial
	Aves	Paridae	Parus caeruleus	Herrerillo común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Paridae	Parus cristatus	Herrerillo capuchino	Interese especial	Interese especial
	Aves	Paridae	Parus major	Carbonero común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Passeridae	Passer domesticus	Gorrión común		
	Aves	Accipitridae	Pernis apivorus	Abejero europeo	Interese especial	
	Aves	Passeridae	Petronia petronia	Gorrión chillón	Interese especial	Interese especial
	Aves	Phasianidae	Phasianus colchicus	Faisán vulgar		
	Aves	Turdidae	Phoenicurus ochrurus	Colirrojo tizón	Interese especial	
	Aves	Sylviidae	Phylloscopus bonelli	Mosquitero papialbo		Interese especial
	Aves	Sylviidae	Phylloscopus	Mosquitero común/ibérico		Interese especial
	Aves	Sylviidae	Phylloscopus ibericus	Mosquitero ibérico		
	Aves	Corvidae	Pica pica	Urraca		
	Aves	Picidae	Picus viridis	Pito real	Interese especial	Interese especial
	Aves	Prunellidae	Prunella modularis	Acentor común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Hirundinidae	Ptyonoprogne rupestris	Avión roquero	Interese especial	Interese especial
	Aves	Corvidae	Pyrrhocorax	Chova piquirroja		
	Aves	Fringillidae	Pyrrhula pyrrhula	Camachuelo común		Interese especial
	Aves	Sylviidae	Regulus ignicapilla	Reyezuelo listado		Interese especial
	Aves	Sylviidae	Regulus regulus	Reyezuelo sencillo	Interese especial	Interese especial
	Aves	Turdidae	Saxicola torquatus	Tarabilla común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Fringillidae	Serinus serinus	Verdecillo		
	Aves	Sittidae	Sitta europaea	Trepador azul	Interese especial	Interese especial

GRUPO	CLASE	FAMILIA	ESPECIE	NOME COMÚN	CATALOGO ESPAÑOL DE ESPECIES AMEAZADAS	CATALOGO GALEGO DE ESPECIES AMEAZADAS
	Aves	Columbidae	Streptopelia turtur	Tórtola común		
	Aves	Strigidae	Strix aluco	Cárabo común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Sturnidae	Sturnus unicolor	Estornino negro		
	Aves	Sylviidae	Sylvia atricapilla	Curruca capirotada	Interese especial	Interese especial
	Aves	Sylviidae	Sylvia borin	Curruca mosquitera	Interese especial	Interese especial
	Aves	Sylviidae	Sylvia communis	Curruca zarcera	Interese especial	Interese especial
	Aves	Sylviidae	Sylvia undata	Curruca rabilarga	Interese especial	Interese especial
	Aves	Troglodytidae	Troglodytes troglodytes	Chochín	Interese especial	Interese especial
	Aves	Turdidae	Turdus merula	Mirlo común		
	Aves	Turdidae	Turdus philomelos	Zorzal común		
	Aves	Turdidae	Turdus viscivorus	Zorzal charlo		
	Aves	Tytonidae	Tyto alba	Lechuza común	Interese especial	Interese especial
	Aves	Upupidae	Upupa epops	Abubilla	Interese especial	Interese especial
Mamíferos	Mammalia	Muridae	Apodemus sylvaticus	Ratón de campo		
	Mammalia	Muridae	Arvicola sapidus	Rata de agua		
	Mammalia	Canidae	Canis lupus	Lobo		
	Mammalia	Capreolidae	Capreolus capreolus	Corzo		
	Mammalia	Cervidae	Cervus elaphus	CInterese especialrvo Ibérico		
	Mammalia	Erinaceidae	Erinaceus europaeus	Erizo europeo		
	Mammalia	Talpidae	Galemys pyrenaicus	Desmán ibérico	Vulnerable	Vulnerable
	Mammalia	Viverridae	Genetta genetta	Gineta		
	Mammalia	Mustelidae	Lutra lutra	Nutria paleártica	Interese especial	Interese especial
	Mammalia	Mustelidae	Martes foina	Garduña		
	Mammalia	Sciuridae	Martes martes	Marta		
	Mammalia	Mustelidae	Meles meles	Tejón		
	Mammalia	Muridae	Mus musculus	Ratón casero		
	Mammalia	Mustelidae	Mustela erminea	Armiño		
	Mammalia	Mustelidae	Mustela nivalis	Comadreja		
	Mammalia	Vespertilionidae	Myotis nattereri	Murciélago ratonero gris	Interese especial	
	Mammalia	Leporidae	Oryctolagus cuniculus	Conejo		
	Mammalia	Vespertilionidae	Plecotus auritus	Murciélago orejudo dorado	Interese especial	
	Mammalia	Muridae	Rattus norvegicus	Rata parda		
	Mammalia	Muridae	Rattus rattus	Rata negra		
	Mammalia	Bovidae	Rupicapra pyrenaica	Rebeco		
	Mammalia	Sciuridae	Sciurus vulgaris	Ardilla roja		

Dilixencia: O presente plan Xeral de Ordenación Municipal foi aprobado provisionalmente polo Pleno en sesión extraordinaria o 9 de setembro de 2016. O Secretario,
Asdo.: José Ignacio López López

GRUPO	CLASE	FAMILIA	ESPECIE	NOME COMÚN	CATALOGO ESPAÑOL DE ESPECIES AMEAZADAS	CATALOGO GALEGO DE ESPECIES AMEAZADAS
	Mammalia	Suidae	Sus scrofa	Jabalí		
	Mammalia	Talpidae	Talpa occidentalis	Topo ibérico		
	Mammalia	Canidae	Vulpes vulpes	Zorro		

Dilixencia: O presente plan Xeral de Ordenación Municipal foi aprobado provisionalmente polo Pleno en sesión extraordinaria o 9 de setembro de 2016. O Secretario,

Asdo.: José Ignacio López López

Plan Xeral de Ordenación Municipal do
Concello de As Nogais

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

3.2.3 Conclusión

Segundo os catálogos de especie de interese especiais ameazadas galegas e español non existe ningunha especie de interese especial en perigo de extinción no Concello.

Existen varias especie de interese especiais determinadas como vulnerables. Segundo O CEEA:

ESPECIE DE INTERESE ESPECIAL	NOME COMÚN	FAMILIA	ORDEN
Chioglossa lusitanica	Salamandra rabilarga	Salamandridae	Caudata
Circus pygargus	Aguilucho cenizo	Accipitridae	Falconiformes
Galemys pyrenaicus	Desmán ibérico	Talpidae	Erinaceomorfos

Segundo O CGEA:

ESPECIE DE INTERESE ESPECIAL	NOME COMÚN	FAMILIA	ORDEN
Anguilla anguilla	Anguila	Anguillidae	Anguilliformes
Chondrostoma arcasii	Bermejuela	Cyprinidae	Cypriniformes
Chondrostoma durInterese especialInse	Boga del Duero	Cyprinidae	Cypriniformes
Salmo trutta	Trucha común	Salmonidae	Salmoniformes
Chioglossa lusitanica	Salamandra rabilarga	Salamandridae	Caudata
Rana iberica	Rana patilarga	Ranidae	Anura
Rana temporaria	Rana bermeja	Ranidae	Anura
Circus cyaneus	Aguilucho pálido	Accipitridae	Falconiformes
Circus pygargus	Aguilucho cenizo	Accipitridae	Falconiformes
Galemys pyrenaicus	Desmán ibérico	Talpidae	Erinaceomorfos

Non existen a data actual planes de conservación de ningunha das especies de Interese especial relacionadas nos listados anteriores.

Únicamente determinanse as estratexias de conservación, que veñen a significar as directrices sobre os que desenvolver os planes de conservación, para as seguintes especies de Interese especial:

- *Galemys pyrenaicus*, versión aprobada por comisión estatal para o patrimonio natural e a biodiversidade o 24 de xullo de 2013 e por conferencia sectorial o 7 de outubro de 2013.

PRESIÓNS E AMENAZAS

Perda ou degradación de hábitat.

- Creación de barreiras artificiais.
- Detracción do caudal.
- Deterioración do leito fluvial.
- Contaminación da auga.
- Perda ou degradación da vexetación de ribeira.
- Obras públicas. no futuro.
- **Depredación**
Especie de interese especiais exóticas invasoras.
- Novos depredadores

Mortandad accidental.

- Infraestruturas hidráulicas.
- Pesca ilegal.
- Fragmentación de las poblaciones.

OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN

- Minimizar o efecto das principais ameazas e reducir a mortalidade non natural de a especie de interese especial.
- frear a alteración do hábitat potencial da especie de interese especial e restaurar a integridade ecolóxica dos tramos fluviais cuxa recuperación facilite o contacto entre núcleos poboacionais illados.
- Lograr un seguimento da especie de interese especial en toda a súa área de distribución cuxas técnicas de mostraxe e esforzo rendan resultados comparables, e incrementar os coñecementos cInterese especialIntíficos necesarios para a súa conservación.
- Garantir o apoio público á conservación da especie de interese especial a través da divulgación, formación e concInterese especialnciación entre os sectores relevantes.

- Desenvolver, en coordinación cos organismos de conca, programas coordinados de conservación, restauración e recuperación do hábitat potencial para a especie de interese especial.
- Desenvolver programas de control sobre as poboacións de especie de interese especiais exóticas invasoras que poden afectar ao desmando na súa área de distribución, con especial atención ao visión americano.

Sobre las restantes especie de interese especiais, se describen as principais ameazas sobre a pervivencia da especie de interese especial.

Chioglossa lusitanica

PRESIÓNS E AMENAZAS
• Contaminación da auga por biocidas, produtos industriais, etc. • Deforestación, repoboación con eucalipto e canalización dos regueiros para fins agrícolas. debido á gran fidelidade que observan polos seus lugares de reprodución, a destrución dalgúns enclaves concretos con pouca densidade poboacional, principalmente nalgunhas zonas calcarias asturianas, pode resultar unha grave ameaza para a especie de interese especial. • Medidas de conservación específicas
OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN
• Control da contaminación da auga. • Protección do hábitat. • Estudo da especie de interese especial.

Circus pygargus

PRESIÓNS E AMENAZAS

Sobre a especie de interese especial:

- Destrución de niños por cultivadoras. O feito de que a especie de interese especial adoite instalar os seus niños no chan dentro dos cultivos e o adianto na recollida das colleitas que hai suposto a mecanización da agricultura, provoca que estas faenas realícense cando aínda os polos non voaron. Se ben non existen datos que cuantifiquen estas perdas, hai se estimado nalgunhas áreas de ata o 90%.
- Caza ilegal.

Sobre o hábitat:

- Intensificación e mecanización dos cultivos
- Destrución do hábitat: cavaduras, cambios de cultivos, etc. medidas de conservación específicas

OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN

- Campañas de sinalización de niños, de forma que as cultivadoras deixen sen segar unha pequena orla nos seus arredores.
- Velar polo cumprimento da lexislación que protexe a especie de interese especial.
- Determinar o tamaño da poboación e seguemento da mesma para poder determinar a taxa de variación.

Chioglossa lusitánica

PRESIÓNS E AMENAZAS
Sobre o hábitat: • Contaminación da auga por biocidas, produtos industriais, etc. • Deforestación, repoboación con eucalipto e canalización dos regueiros para fins agrícolas. • Debido á gran fidelidade que observan polos seus lugares de reprodución, a destrución dalgúns enclaves concretos con pouca densidade poboacional, principalmente nalgunhas zonas

calcarías asturianas, pode resultar unha grave ameaza para a especie de interese especial.

OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN

Control da contaminación da auga.

Protección do hábitat.

Estudo da especie de interese especial.

Rana ibérica

PRESIÓNS E AMENAZAS

Sobre a especie de interese especial:

Introdución de especie de interese especiais foráneas (salmónidos e algúns mamíferos, como o visón americano).

Sobre o hábitat:

Destrución e/ou alteración do hábitat.

Contaminación das augas.

OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN

Protección do hábitat.

Control da introdución de especie de interese especiais foráneas

Rana temporaria

PRESIÓNS E AMENAZAS

Sobre a especie de interese especial:

Captura masiva, principalmente no período reprodutor para o consumo humano e venda de ancas de ra.

Sobre o hábitat:

Desaparición de masas de auga e transformación do hábitat.

Incendios de masas boscosas (Galicia).

Aumento da concentración da poboación humana (zona costeira de Cantabria).

OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN

Aplicación da Lei que prohibe a súa captura.

Control de pesticidas.

Preservación do hábitat.

Realización de estudos xenéticos máis profundos que aclaren definitivamente a sistemática desta especie de interese especial.

Circus cyaneus

PRESIÓNS E AMENAZAS

Destrución do seu hábitat (matogueiras de montaña)

Caza ilegal

Quemas en zonas de 'dormideiras comúns'.

OBXETIVOS DE CONSERVACIÓN

Preservación do hábitat.

En canto as especies de interese especial pertencentes á clase de peces, a súa conservación, dado o hábitat

Estudio do medio rural

Agosto 2.016

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Consellaría de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Dilixencia: O presente plan Xeral de Ordenación Municipal foi aprobado provisionalmente polo Pleno en sesión extraordinaria o 9 de setembro de 2016. O Secretario,

Asdo.: José Ignacio López López

Plan Xeral de Ordenación Municipal do
Concello de As Nogais

vencellado ó medio fluvial e as condicións de pesca impostas por outros organismos, non se contempla no PXOM, por non influir a ordenación na súa conservación.

- Anguilla anguilla
- Chondrostoma arcasii
- Chondrostoma durInterese especialInse
- Salmo trutta

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2.016

3.3 USOS DO SOLO

O uso do solo constitúe o reflexo das características non só biofísicas, sino tamén socioeconómicas, desde o punto de vista da transformación do solo executada pola poboación. Este feito resulta fundamental de cara á planificación do territorio, posto que esta atópase altamente limitada ó réxime de usos actuais do territorio.

Ademais permite entender moitos dos parámetros (socioeconomía, asentamentos, etc...) estudiados noutros apartados.

Na determinación dos usos do solo na actualidade, utilizáronse as ortofotos en cor, correspondentes os voos feitos para a elaboración da cartografía.

A escala das fotos aéreas permiten traspoñer os usos identificados na Cartografía Dixital da Xunta a escala 1:5.000. Posteriormente no campo testáronse estes usos, e corrixióronse as diferenzas respecto ós tomados das fotografías aéreas.

3.3.1 USOS CLASIFICADOS

Con anterioridade á identificación dos usos do solo, estableceuse, previa identificación das distintas cubertas vexetais, unha clasificación apropiada á realidade do concello, onde distinguimos as seguintes categorías:

- Agropecuario (Ag): Defínese coma aquel terreo cultivado ordinariamente co fin produtivo primario (agricultura e gandería), xa poden ser constituídos polos pastos de sega ou a dente, así como os cultivos. Os pastizais e cultivos forraxeiros atópanse ubicados o redor dos núcleos rurais, ou nas partes mais altas, altiplanicies do Concello. Comprenden grandes superficies de parceiros, as vecespechados ben con materiais contrutivos ou sebes. Os cultivos hortofrutícolas ubícanse en pequenas parcelas a carón dos núcleos rurais e áreas edificadas,
- Arborado: Comprende as áreas poboadas con especies forestais de tipo arbóreo, ben autóctonos ou alóctonos, cunha fracción cabida cuberta superior o 50%, englobando tanto masas forestais monoespecíficas como pluriespecíficas.
- Corredores fluviais, ubicados o longos dos principais cursos fluviais, estes bosques de galería, de suma importancia medioambiental. Atópanse o longo dos cursos fuviais mais importantes, que conforman zonas de val, como o río navia e Valdeparada.
- Matorral e arborado, Constitúeno aquelas masas forestais integradas por misturas de especie de

interese especiais de frondosas e especie de interese especiais non autóctonas procedentes de repoboación que espállanse de xeito artificial ou ben masas de matogueiras que están sendo repoboadas por pequenos pés de especie de interese especiais de frondosas ou especie de interese especiais de repoboación. Os bosque aclarados (porcentaxe de fracción de cabida cuberta inferior ó 50%) formados por frondosas ou unha mestura destas con especie de interese especiais de repoboación.

- Matorral: Establecese como matogueira aquelas superficies de interese especiais cubertas soamente polas especie de interese especiais de sotobosque e mato, coma toxeirais, uceiras, etc... de orixe natural ou aquelas parcelas de mato que proceden da degradación do bosque (queimas) ou restauración a partir do abandono de terras agrícolas.
- Improdutivos (Im): Defínese aquelas áreas significativas onde non existe ningunha cuberta natural (vexetal ou rochosa) ocupada xeneralmente por edificacións, estradas, explanadas, etc... Como elemento mais salientable no Concello cabe destacar a autovía A-6, que conta con importantes movementos de terra que supoñen importantes superficies improdutivas que poden ser cartografiadas.

A diferenciación dos usos do solo pódese observar no plano de información 5.8, no que de seguido amosase un resumo en función da superficie de interese especial e porcentaxe da superficie de interese especial ocupada.

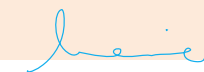
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2.016

3.3.2 USOS AGROGANDEIROS:

Corresponde un dos principais aproveitamentos no concello, xunto co uso forestal. O establecemento deste uso determinase en función duns patróns:

- A pendente, limita en certo modo a localización dos pastizais, posto que como xa refléxase no apartado do estudo das pendentes a meirande parte da superficInterese especial de As Nogais ten unha pendente superior ó 22%. Así de xeito preferente localizaríamos a parcelas agrícolas nos fondos de val e zonas mais altas (cumios), pero non é un factor limitante xa que existen multitude de praderías situadas a media aba.
- A exposición, os vales estreitos e pechados obriga ó establecemento dos cultivos agrogandeiros nas solainas, para evitalas xeadas e aumentala produtividade.
- Nas parcelas localizadas a media aba, a existencia dos cursos de auga garante a rega nas época estivais, asegúrase pola gran cantidade de regatos que existen no concello.
- A cercanía os núcleos, así distinguimos un parcelario agrícola desenvolvido ó redor deles.

Insistimos en agrupalo uso agrícola e gandeiro pola gran importancia que ten este último na economía do concello. O primeiro aparece tan só vinculado ás vivendas, como pequenas hortas de aproveitamento de autoconsumo.

Cultivo	SuperficInterese especial (ha)	Porcentaxe respecto á superficInterese especial total
Cultivo	180,11	1,77
Horta	0,42	0,00
Pradería secano	2324,25	22,80
Prado regadío	502,64	4,93
Frutales	26,38	0,26

Táboa 14: SuperficInterese especiais ocupadas polos usos agrogandeiros segundo fontes catastrais.

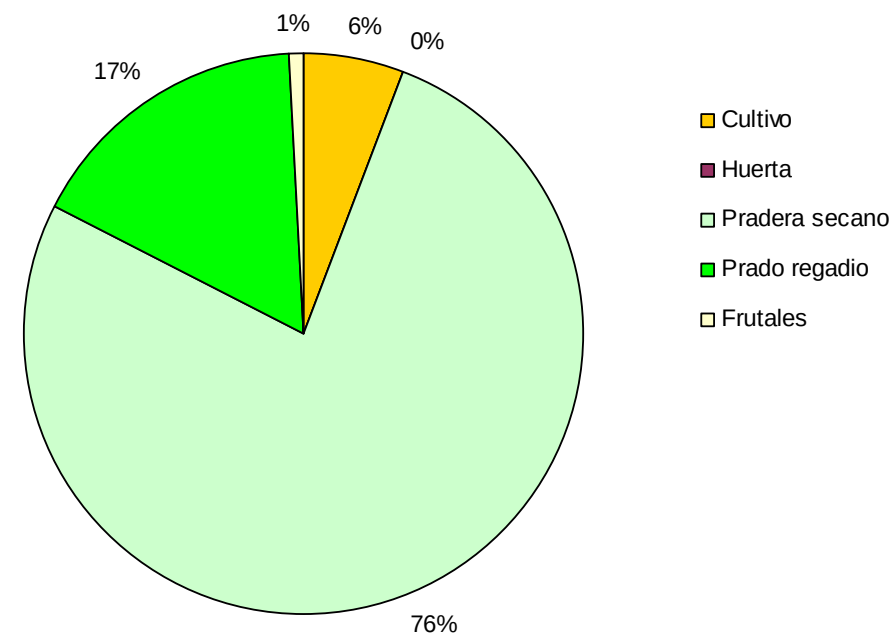

Fig 15. Distribución en porcentaxes dos usos agrogandeiros segundo fontes catastrais.

3.3.3 USOS FORESTAIS:

Inclúese neste apartado aquelas superficInterese especiais poboadas por mato e os distintos tipos de arboredos (mixto, frondosas, repoboacións forestais e de ribeira). Na clasificación xeral, pódese observar como a terceira parte do concello está poboado de matogueiras segundo os datos obtidos das ortofotos, representando unha parte significativa no conxunto xeral do concello.

No conxunto das masas forestais, existe unha importante porcentaxe respecto a superficInterese especial total (33% da superficInterese especial total), o que da unha idea da naturalidade do concello.

3.4 SISTEMAS PRODUTIVOS

3.4.1 SECTOR PRIMARIO

As actividades económicas do Concello de As Nogais tradicionalmente se basaron no medio rural: a explotación agrícola, a gandeira e, como complemento económico familiar, a explotación forestal. Dito esquema variou no tempo, aumentando o desenvolvemento gandeiro nas época de forte demanda de carne e o que levou consigo unha subordinación da agricultura fronte a gandería, a que comezou a desenvolver principalmente o cultivo dos forraxes.

No campo forestal existe unha relativa produtividade ó introducirse especie de interese especiais de crecemento rápido.

Non obstante non existiu un desenvolvemento paralelo a unha modernización, senón o contrario. A superficInterese especial cultivada correspóndense aproximadamente ó 17% da superficInterese especial total, limitada case en exclusividade os vales.

As principais limitacións da escasa produtividade, xurden pola propia orografía do terreo, así como as condicións edáficas e climáticas xeneradas que conlevan, xunto ca escasa modernización a un modelo de explotación familiar.

Os cultivos mais importantes son o centeo, millo e o trigo dun xeito maioritario, mentres que a pataca e os cultivos dos produtos hortícolas limitanse ó autoconsumo.

Agricultura	Dato	Período	Fonte
Número de explotacións de gando bovino	179	2009	IGE-CMR
Total bovinos	3.604	2009	IGE-CMR

3.4.2 SECTOR SECUNDARIO E TERCIARIO

O sector secundario é escaso, onde prioritariamente traballase na construción e de xeito menos frecuente nas explotacións de mineiras.

O sector terciario comeza a ser mais importante nos últimos anos, principalmente debido á necesidade de dotar de servizos ó trafico que tanto pola N-VI como pola A-6, así como o mais importante turismo rural.

Comercio polo miúdo	Dato	Período	Fonte
Número de establecementos comerciais	14	2010	IGE
SuperficInterese especial de venda media m²	41,67	2010	IGE

3.4.2.1 Poboación ocupada

A principal ocupación da poboación vencellase o medio rural, na maior parte traballadores por conta propia,sendo escaso o numero de asalariados, así como escasa é a presenza de empresas e socInterese especialdades no concello.

Ocupados por sectores	Total	Ano	Fonte
Agricultura	2.150	2011	INE
Industria	36	2011	INE
Construción	71	2011	INE
Servizos	205	2011	INE

A taxa de paro é alta, superior á media galega.

	Total	Homes	Mulleres	2001	INE
Taxa de actividade	45,9	51,9	39,5	2011	INE
Taxa de paro	18,2	15,1	22,6	2011	INE

3.5 ESPAZOS PROTEXIDOS.

As áreas protexidas por instrumentos internacionais son aqueles espazos naturais que sexan formalmente designados de conformidade co disposto nos Convenios e Acordos internacionais correspondentes, en Galicia destacamos dous tipos de áreas:

- Os Humedais de Importancia Internacional, do convenio relativo aos Humedais de Importancia internacional
- As Reservas da Biosfera, declaradas pola UNESCO
- Espazos protexidos segundo a Lei 9/2001 de Conservación da Natureza
- Inventario de Humidais de Galicia, segundo o Decreto 127/2008.

3.5.1 HUMEDAIS DE IMPORTANCIA INTERNACIONAL

A Lista Ramsar de Humedales de Importancia Internacional, de conformidade co Artigo 2 do texto do tratado, é a pedra angular da Convención de Ramsar e o seu principal obxectivo é, segundo se describe na "Visión para a Lista" do Marco Estratéxico, "crear e manter unha rede internacional de brañas que revistan importancia para a conservación da diversidade biolóxica mundial e para o sustento da vida humana a través do mantemento dos compoñentes, procesos e beneficios/servizos dos seus ecosistemas".

Non se determinan ningún destes espazos no Concello.

3.5.2 RESERVA DA BIOSFERA: ANCARES LUCENSES E MONTES DE NAVIA, CERVANTES E BECERREÁ.

Desde Os Ancares ata os Picos de Europa estenderase a Gran Reserva da Biosfera da Cordilleira Cantábrica, formada coa suma das diferentes unidades xa declaradas e as que se engadan no futuro. Os Ancares lugueses son o seu límite occidental, plurais como a súa diversidade; máxicos por natureza. As poboacións humanas que se souberon afincar neste difícil territorio tamén o modelaron e conservaron o legado do seu patrimonio. Aínda se abren ao visitante as portas dalgunhas pallozas. Encerrado baixo o seu teito de palla que lles dá nome, estas peculiares vivendas permiten chegar a nós todo un xeito de vida ancestral. A montaña agroma en tonalidades infinitas de verde en toda a ampla escala de altitudes. Sorprenden os Ancares non por grandes alturas, senón polos fortes desniveis. Desde o encaixamento dos vales afundidos por baixo dos 300 metros ata os picos de case os 2.000 en poucos quilómetros. Os ríos da vertente galega son

Navia, Rao e Ser; os altos, entre outros, Mustallar e os Tres Bispos.

3.5.3 REDE GALEGA DE ESPAZOS NATURAIS PROTEXIDOS

A rede galega de espazos naturais protexidos representa máis do 12% da superficie total galega. Nela recóllense aqueles espazos naturais da comunidade autonómica que dispoñen dun réxime especial de protección en virtude das diferentes normativas autonómicas, estatais ou comunitarias así como convenios internacionais.

Estes espazos naturais recollen os ecosistemas máis representativos e significativos do territorio galego: costas e rías, lagoas, ecosistemas fluviais, serras do interior, fragas e devesas, etc. A normativa autonómica que regula a protección está recollida na Lei 9/2001, de Conservación da Natureza.

3.5.3.1 Rede natura 2000. Lugares de Importancia Comunitaria (LIC).

O maior valor de interese especial que ten lugar no Concello, ven dado pola declaración do Espazo Natural dos Ancares-O Courel, como resultado dunha proposta de Espazos de interese comunitaria (LICs) por parte da Xunta de Galicia á CEE que posteriormente inclúense na Rede Natura 2000, segundo o ditado pola Directiva 92/43/CE, mais coñecida como 'Directiva Hábitats' de conservación dos hábitats naturais e da flora e fauna silvestres.

A finalidade de constituír esta Rede, é garantir a biodiversidade nos que posteriormente aplicaranse medidas para a conservación dos hábitats naturais e de flora e fauna silvestres no territorio da Unión Europea.

A Rede Natura 'Os Ancares – Courel' localízase na metade oriental de Galicia, englobando unha superficie especial de 102.685 ha, dos que 10.252 ha atópanse no concello de As Nogais, e compártese ademais cos concellos de Becerreá, Cervantes, Folgoso do Courel, O Incio, Navia de Suarna, As Nogais, A Pobra de Brollón, Quiroga, Samos, Triacastela e Ribas do Sil.

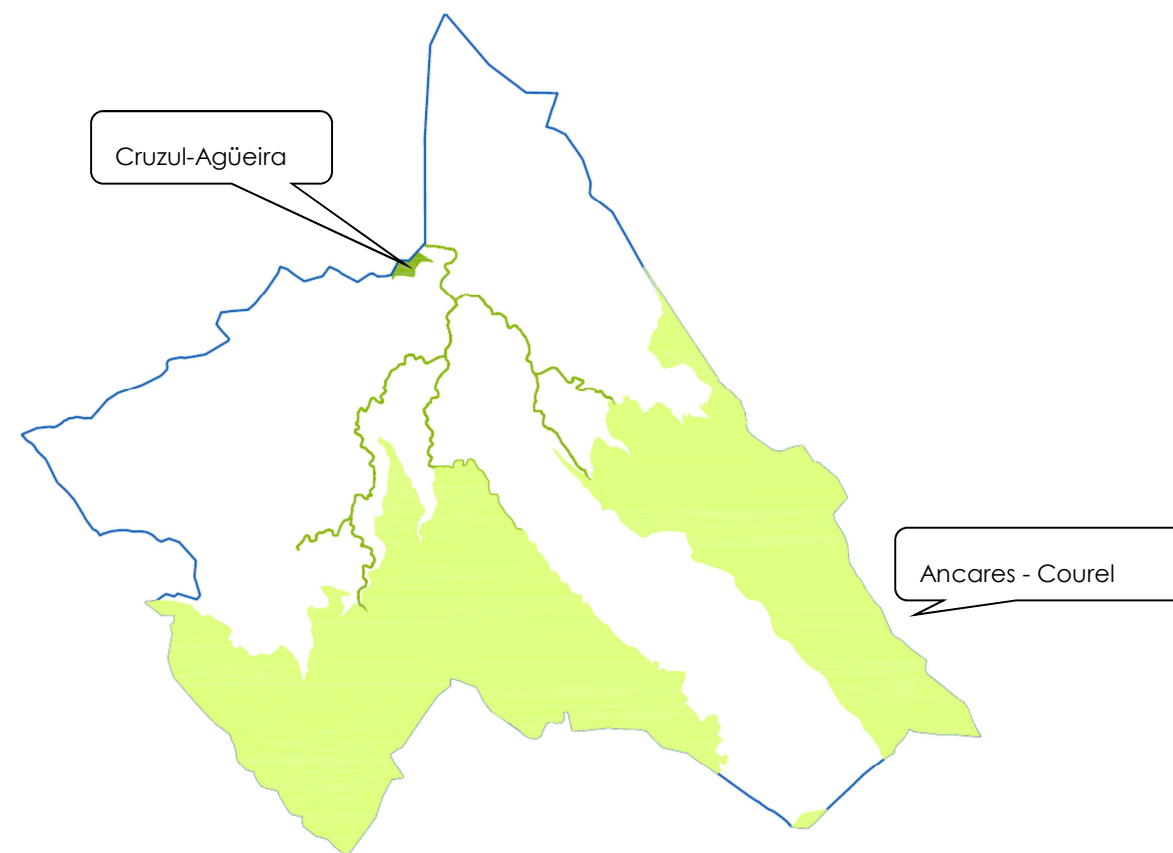
Ademais dos valores naturais que definen estas figuras naturais, en As Nogais atopamos un valor engadido que o constitúe ser a antesala das dúas morfologías que constitúen o Espazo Natural, polo Norte os Ancares e polo Sur o Courel.

A serra dos Ancares atopase catalogada tamén como **Reserva Nacional de Caza e Zona de Protección do Oso Pardo e Zona de especial protección para aves (ZEPA)**,

Ademais a carón do Río Navia, delimitase unha área pertencente á Rede natura 2000, como é o espazo Cruzul-

AguInterese especialira.

Área boscosa na conca alta do río Navia, o cal, cos seus afluentes o Valdeparada e o Boullón, forman parte do espazo natural desde os arredores de Doncos e As Nogais ata as proximidades de Becerreá. A pendente deste río oscila entre un 2% e un 0,6% neste tramo, estando flanqueado por abas en forte pendente. O rango altitudinal é de 460-801 m s.n.m., alcanzando unha media de 611 m, situándose entre os pisos colino e montano inferior. Os bosques, que en parte poden ser contemplados desde as estradas principais, están moi cerca da localidade de Becerreá, nunha zona relativamente poboada.

3.5.3.2 Outros espazos protexidos

Son espazos naturais protexidos que conteñen elementos ou sistemas naturais de particular valor, interese ou singularidade, tanto debido á acción e evolución da natureza como derivados da actividade humana, que por proposta dos Concellos, as institucións e os propietarios particulares poden propoñer a Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible a súa declaración. Atópanse regulados polo Decreto 124/2005, do 6 de maio, polo que se regula a figura de espazo natural de interese local e a figura de espazo privado de interese natural..

- Espazos naturais de interese local: espazos integrados nun termo municipal que polas súas singularidades sexan merecedores dalgún tipo de protección dos seus valores naturais.
- Espazos privados de interese natural: terreos pertencentes a institucións ou propietarios particulares, nos que existan formacións naturais, especie de interese especial ou hábitats de flora e fauna silvestre dos que se considere de interese a súa protección.

Estes espazos non se incluíran na Rede galega de espazos naturais protexidos. Non se determinan dentro do Concello ningún espazo natural desta clase.

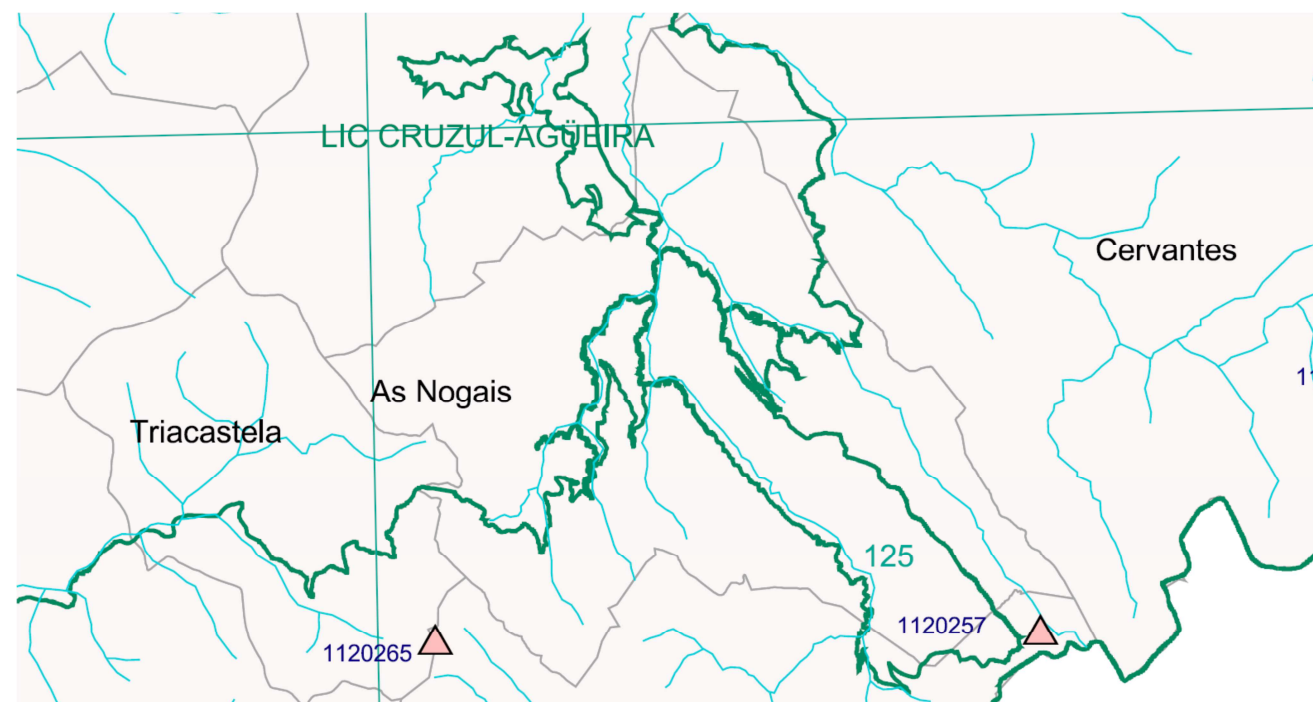
3.5.4 INVENTARIO DE HUMIDAIIS DE GALICIA

O Decreto 127/2008, do 5 de xuño, desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos, creando o Inventario de humidais de Galicia. Os humidais protexidos se recollen no Inventario de Humidais de Galicia, ben por atoparse definidos no Anexo I do mesmo Decreto, ou por incorporar algún das tipoloxías recollidas no Anexo II.

O Inventario de Humidais de Galicia, é un documento, que como resultado da necesidade de protexer ditas áreas, altamente sensibles, tanto polos Convenios internacionais como o Ramsar, como por outras lexislacións tanto estatais como autonómicas.

Así a Lei 42/2007 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, establece a necesidade de elaborar un Inventario Español de Zonas Húmidas, que previamente elaborarán as comunidades Autónomas, segundo o Decreto 127/2008, polo cal se crea o Inventario de Humidais de Galicia.

Segundo o Inventario, non se atopan identificados ningún Humidal no concello.

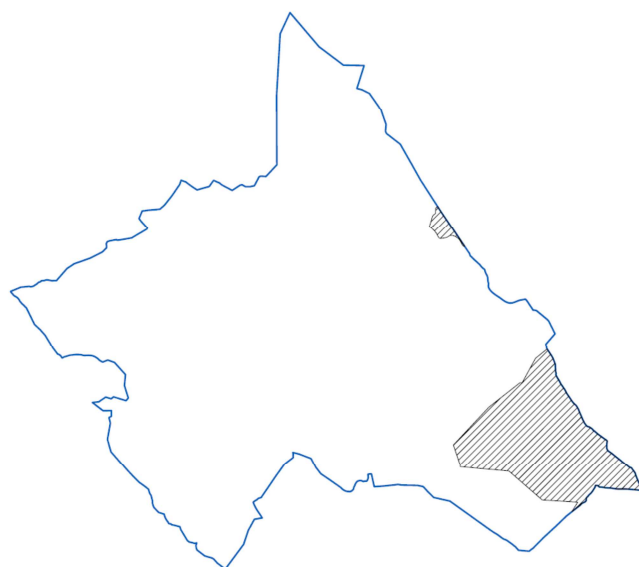

3.5.5 OUTRAS FIGURAS DE PROTECCIÓN

3.5.5.1 ROTECCIÓN DA AVIFAUNA CONTRA A COLISIÓN E A ELECTROCUCIÓN EN LIÑAS ELÉCTRICAS DE ALTA TENSIÓN.

Mediante resolución do 28 de novembro de 2011, da Dirección Xeral de Conservación se delimitan as áreas prioritarias de reprodución, de alimentación, de dispersión e de concentración local de aves incluídas no Catálogo galego de especie de interese especiais ameazadas, e se dispón a publicación das zonas de protección existentes na Comunidade Autónoma de Galicia en que serán de aplicación medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en liñas eléctricas de alta tensión.

Aprobar a delimitación das áreas prioritarias de reprodución, de alimentación, de dispersión e de concentración local das especie de interese especiais de aves incluídas no Catálogo galego de especie de interese especiais ameazadas que figura no anexo I. para o Concello de As nogais, contempla unha superficInterese especial ubicada no extremo sureste do Concello, na zona ubicada entre as poboacións de Pintinidoira, Brañas e San Pedro (zona rallada)

As especies de interese especiais protexidas, incorporadas o Anexo II con poboación no Concello son as seguintes:

- Gatafornela (*Circus cyaneus*).
- Tartaraña cincenta (*Circus pygargus*).

3.6 VALORES NATURAIS.

3.6.1 HABITATS DE INTERESE COMUNITARIO

O desenvolvemento da Directiva Hábitat 92/43/CEE impuxo a necesidade de realizar un Inventario Nacional, de carácter exhaustivo, sobre os tipos de Hábitat do Anexo I da Directiva.

A realización do Inventario utilizou fotografía aérea e traballo de campo para a delimitación dos recintos, trazados sobre follas do mapa 1:50.000 do Servizo Xeográfico do Exército (SXE).

Sobre o soporte papel efectuouse unha dixitalización manual de todas as follas, uníndoas posteriormente en mapas por Comunidades Autónomas. Realizouse unha adaptación da clasificación de Hábitat do Anexo I a unidades sintaxonómicas cartografiáveis sobre o terreo, dando como resultado o Documento Técnico de Interpretación (DTI), que desagregou os 124 tipos de hábitat españois do Anexo I en máis de 1600 asociacións e alianzas sintaxonómicas.

Para o Concello de As Nogais descríbense un total de 14 hábitats distintos incluídos no Anexo I da Directiva, dos que un deles, denominado 9010, caracterizado pola asociación de Bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) se corresponde cun hábitat de tipo prioritario.

HÁBITAT	DESCRICIÓN
3 HÁBITAT DE AGUA DULCE	
32	Augas correntes
3260	Comunidades de Ranunculus pseudofluitans con Callitriche lusitanica
4 UCEIRAS E MATORRAIS DE ZONAS MORNAS	
40	
4030	Queirogais secos europeos
4090	Brezales oromediterráneos endémicos con aliaga
6 FORMACIONES HERBOSAS NAURAI E SEMINATURAI	
62	Formacións herbosas secas seminaturais e facInterese especiais de mato.
6210	Prados secos semi-naturales y facInterese especiais de matorral sobre sutratos
9 BOSQUES	
91	Bosques da Europa temperada
9100	Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior

3.6.1.1 Hábitats prioritarios

Para cada un destas unidades, cartografiase a unha escala propia do PXOM, 1:5.000 aqueles identificados como hábitats prioritarios. O hábitat prioritario descrito se corresponde co 9100, conformado polos bosques en galería Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior, que neste caso se vencellan a distintas especie de interese especiais propias do medio fluvial como *Betula sp.*, *Coryllus avellana*, etc...

Cada un destes ámbitos identifícase no plano de Hábitats cun númeor (codigo do ámbito), para o que ademais da composición da fora, establecece o seu grado de naturalidade (do 1 o 4, de maior a menor naturalidade) e porcentaxe, dento da unidade descrita, do porcentaxe de ocupación deste hábitat.

CODIGO ÁMBITO	GRADO NATURALIDADE	PORCENTAXE DE PRESENZA DO HÁBITAT	NOME DO HÁBITAT	DENOMINACIÓN CINTERESE ESPECIALNTÍFICA DO HÁBITAT	ESPECIE DE INTERESE ESPECIALES QUE CONFORMAN A ALIANZA
45555	2	88	Alisedas atlánticas	Valeriano pyrenaicae-Alnetum glutinosae Amigo, J. Guitián & F. PrInterese especialto 1987	Aconitum napellus subsp. lusitanicum, Carex brizoides, Carex remota, Carex sylvatica subsp. paui, Chrysosplenium alternifolium, Dryopteris carthusiana, Equisetum sylvaticum, Festuca gigantea, Gagea lutea subsp. lutea, Primula elatior, Prunus padus, Ribes
49221	3	15	Avellanares basófilos galaico-asturianos y laciano-ancarenses	Amigo,G.Azcárate & Romero 1994	Betula celtiberica, Betula fontqueri subsp. fontqueri, Betula fontqueri subsp. parvibracteata.
50572	3	60	Avellanares basófilos galaico-asturianos y laciano-ancarenses	Amigo,G.Azcárate & Romero 1994	Betula celtiberica, Betula fontqueri subsp. fontqueri, Betula fontqueri subsp. parvibracteata.
50307	3	38	Avellanares basófilos galaico-asturianos y laciano-ancarenses	Amigo,G.Azcárate & Romero 1994	Betula celtiberica, Betula fontqueri subsp. fontqueri, Betula fontqueri subsp. parvibracteata.

Para o concello de As Nogais, se describen unha relación de hábitats, indicándose cun asterisco aqueles que teñen a consideración de hábitat de interese prioritario.

Unidade 455555: Conformo o espazo mais extenso dentro do Concello, cunha superficInterese especial de apenas 51.4 Ha, que aínda supoñendo unha porcentaxe do 0.5% da superficInterese especial, atravesa os principais vales do territorio, sobre os ríos Navia, Valdeparada, Boullán e Sinllán,

Unidade 49221: Ubicado a carón da localidade de O Pando, no val orInterese especialntado cara ó norte, no regato das Forxadas, de pouca importancia, pola baixa presenza do conxunto de flora que conforma o hábitat prioritario dentro do área.

Unidade 50572 e unidade 50307, augas arriba do anterior, no mesmo val, tamen cara o norte, nas inmediacións de O Cubilledo.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Consellaría de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefe do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2016

4. ESTUDIO DA PAISAXE RURAL E AS SÚAS CARACTERÍSTICAS PRINCIPAIS

4.1 INTRODUCCIÓN:

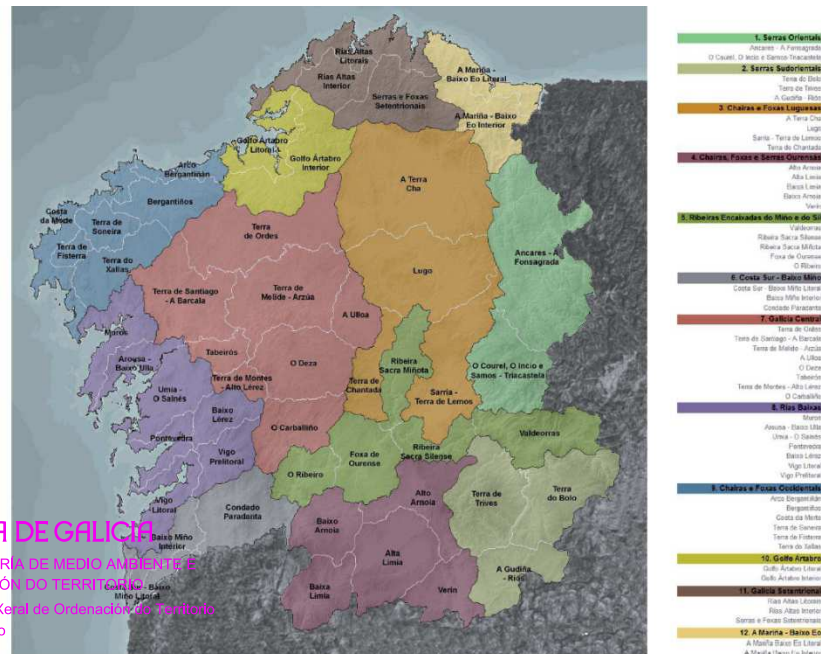
Enténdese pola paisaxe a percepción externa do medio que percibe un observador, parte da expresión externa deste. Por tanto existirán tantas paisaxes como observadores, e resulta complicado realizar unha avaliación dunha variable a priori tan subxectiva.

Na actualidade a paisaxe considerase un recurso do medio natural no seu sentido socioeconómico, posto que existe unha demanda crecente de Espazos constituídos por unha paisaxe de calidade, ligado as actividades turísticas e recreativas, o que constitúe un potencial económico nas zonas rurais deprimidas.

O obxectivo deste estudio é describi-los tipos de paisaxe, determina-las áreas de maior valor paisaxístico e diferencia-los seus principais aspectos positivos.

4.2 ANTECEDENTES LEGAIS

A Lei da Paisaxe, 7/2008, de 7 de xullo, ten por obxeto o recoñecemento xurídico da paisaxe, pero ademais establece o marco para a protección, xestión e a ordenación da paisaxe.

A Estratexia da Paisaxe de Galicia sinala as liñas mestras para o desenvolvemento dos instrumentos propios previstos en dita Lei, establecendo os 'catalogos da paisaxe', elaborados para cada unha das grandes unidades paisaxísticas galegas, como aqueles documentos de referencia que definen as características diferenciadoras de cada unha das

paisaxes destas unidades.

O concello de As Nogais atópase no ámbito denominado como Ancares –A Fonsagrada.

En ausencia dun catálogo para esta gran unidade, establecerase unha carectización a través dun estudio sintético da paisaxe no Concello, que determinara o grado de calidade paisaxística existente e os obxetivos e medios incluídos no PXOM para acadalos.

4.3 ESTUDIO DA PAISAXE

4.3.1 ESTABLECEMENTO DAS UNIDADES PAISAXÍSTICAS

Segundo a Ley 7/2008, defínese a paisaxe como Paisaxe: calquera parte do territorio tal e como a percibe a poboación, cuxo carácter sexa o resultado da acción e da interacción de factores naturais e humanos.

Como primeiro paso, polo tanto é necesario definir grandes unidades da paisaxe, que compartan unha serie de compoñentes ou cirterios, e polo tanto poidan ser considerados de igual responstar fronte unha acción en calqueira parte do seu ámbito, que serán as denominadas **Áreas paisaxísticas**.

Igualmente, existiran algunha característica que permita, dada a variabilidade das paisaxes galegas, unha maior definición ou caracterización destas grandes áreas, co obxeto de poder acercarse a menor escala, a do planeamento, que se correspondera cas denominadas **unidades paisaxísticas**.

O obxectivo é lograr unha caracterización da paisaxe en tipos (áreas) e subtipos (unidades), para poder definir a organización da paisaxe, a que conforma patróns paisaxísticos e polo tanto se corresponde con áreas e unidades paisaxísticas. Esta defínese mediante dous compoñentes, o fisiográfico e o humano.

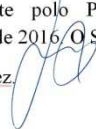
4.3.1.1 COMPOÑENTE FISIAGRÁFICA

4.3.1.1.1 Defiición da compoñente fisiográfica

Teñen como obxectivo definir as unidades fisiográficas, é dicir, as partes do terreo que son inalterables a calqueira actuación do home, e polo tanto conforman un espazo homoxeneo para albergar un tipo de paisaxe. Mitas veces coincidiran cunha única cunca visual, pero dada a complida fisionomía das zonas de montaña e moitas veces da súa abundante arborado, a determinación dunha cunca visual non é tan doado de definir.

Estudio do medio rural

Agosto 2016

- o **Rede hidrográfica**, establecerase a través da densidade de cursos fluviais, mediante o establecemento dun grado de ocupación expresado en tanto por cen.
- o **Altitudes**: definirase a través de criterios de franxas de terreo comprendidos entre rangos de altitude.
- o **Pendientes**, a partir da definición da pendente, expresado en tanto por cen, definirase ámbitos suxeitos a mesma pendente.

4.3.1.1.2 Determinación das unidades paisaxísticas

A definición das unidades establecerase a través de criterios resumidos na táboa adxunta, segunda unha caracterización para cada unha dos tres compoñentes naturais básicos

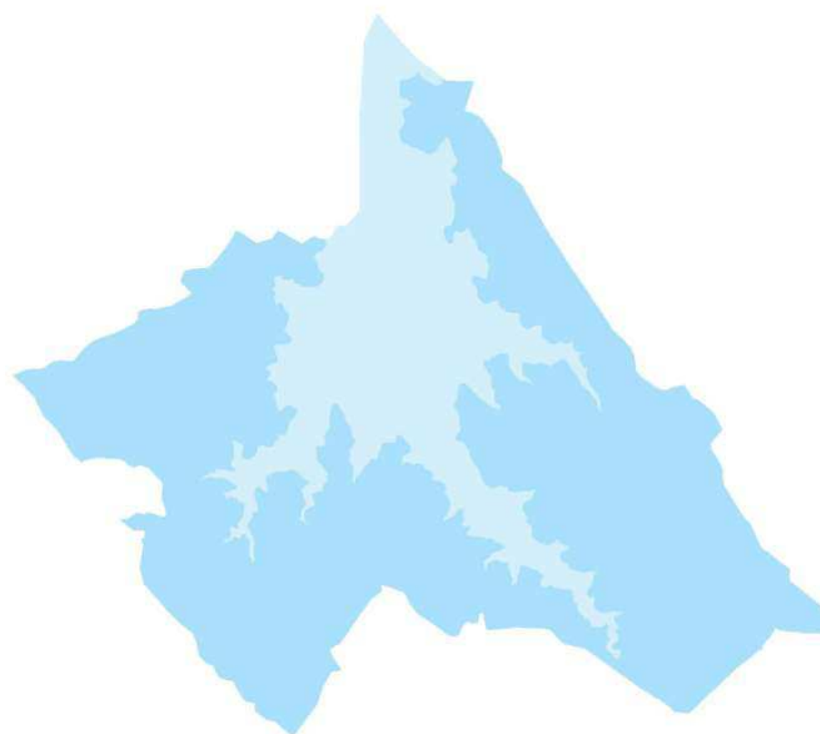
Para poder chegar a súa definición, elaboranse mapas sintéticos ca información cartografiada, que mediante superposición no SIX estableceran pautas para poder determinar as distintas **UNIDADES FISIAGRÁFICAS**.

Cada un dos mapas sintéticos albergan a seguinte información

Altitude:

Esstablecese catro rangos de altitude:

- Cotas altas, codificadas como A1, correspondentes as altitudes ubicadas por riba dos 800 metros.
- Cotas medias, codificadas como A2, correspondentes as altitudes ubicadas entre os 800 e 200 metros.
- Cotas baixas, codificadas como A3, correspondentes as altitudes ubicadas por baixo dos 200 metros. Non se atopan estes ámbitos no Concello de As Nogais.

A1- Mais de 800 m.

A2-De 800 a 200 metros

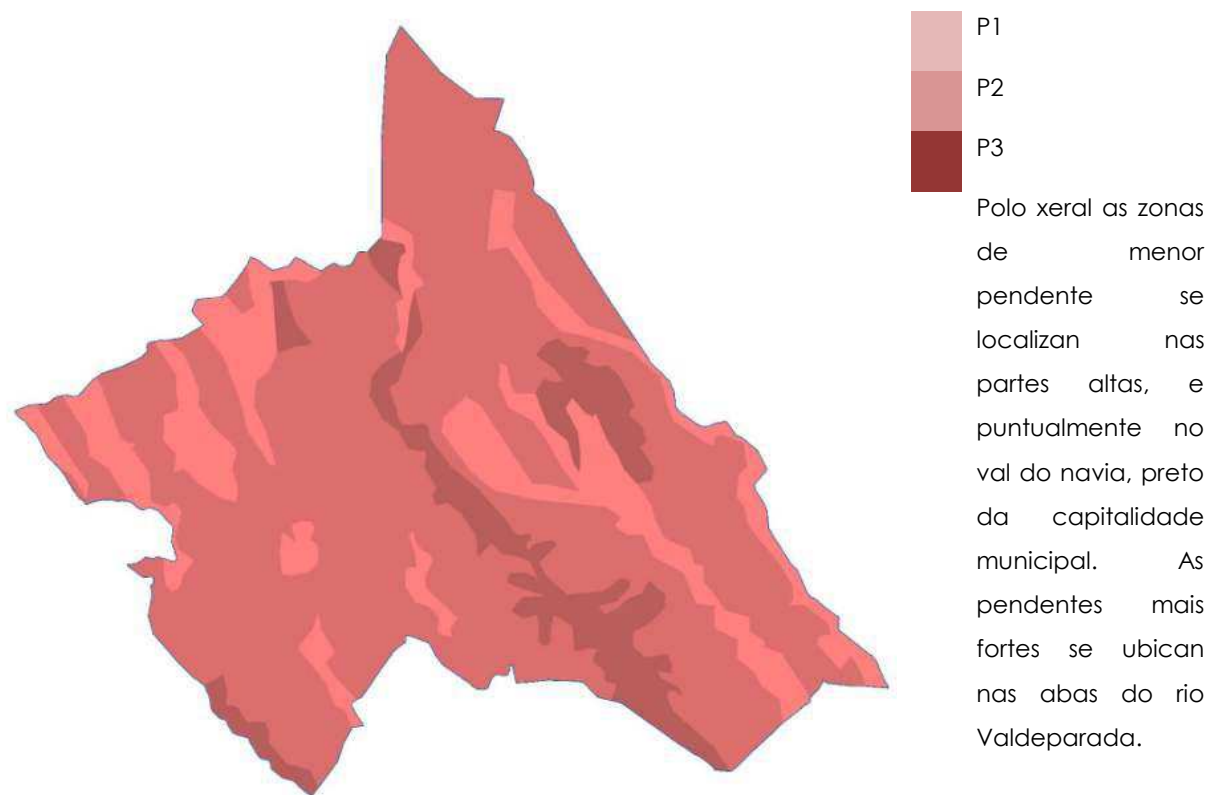
As localizacións entorno o val do Navia incorpora as menores altitudes, mentres que as zonas máis altas se localizan no borde noreste con Cervantes e no extremo suroeste.

Pendente:

Establecese catro rangos de pendentes:

- Alta, codificadas como P3, correspondentes as pendentes superiores ó 50%.
- Media, codificadas como P2, correspondentes as pendentes comprendidas entre o 15 e 50%.
- Baixa, codificadas como P1, correspondentes as pendentes inferiores ó 15%.

Dada a complicada morfoloxía, agruparonse áreas que comprenderan mais do 75% no grado de pendente descrito co obxecto de sintetizala información.

Densidade da rede hidrográfica:

Establecese tres tipos de descripción da morfoloxía fluvial, moi relacionada coa densidade hidrográfica, a pendente do río e tipo de curso fluvial:

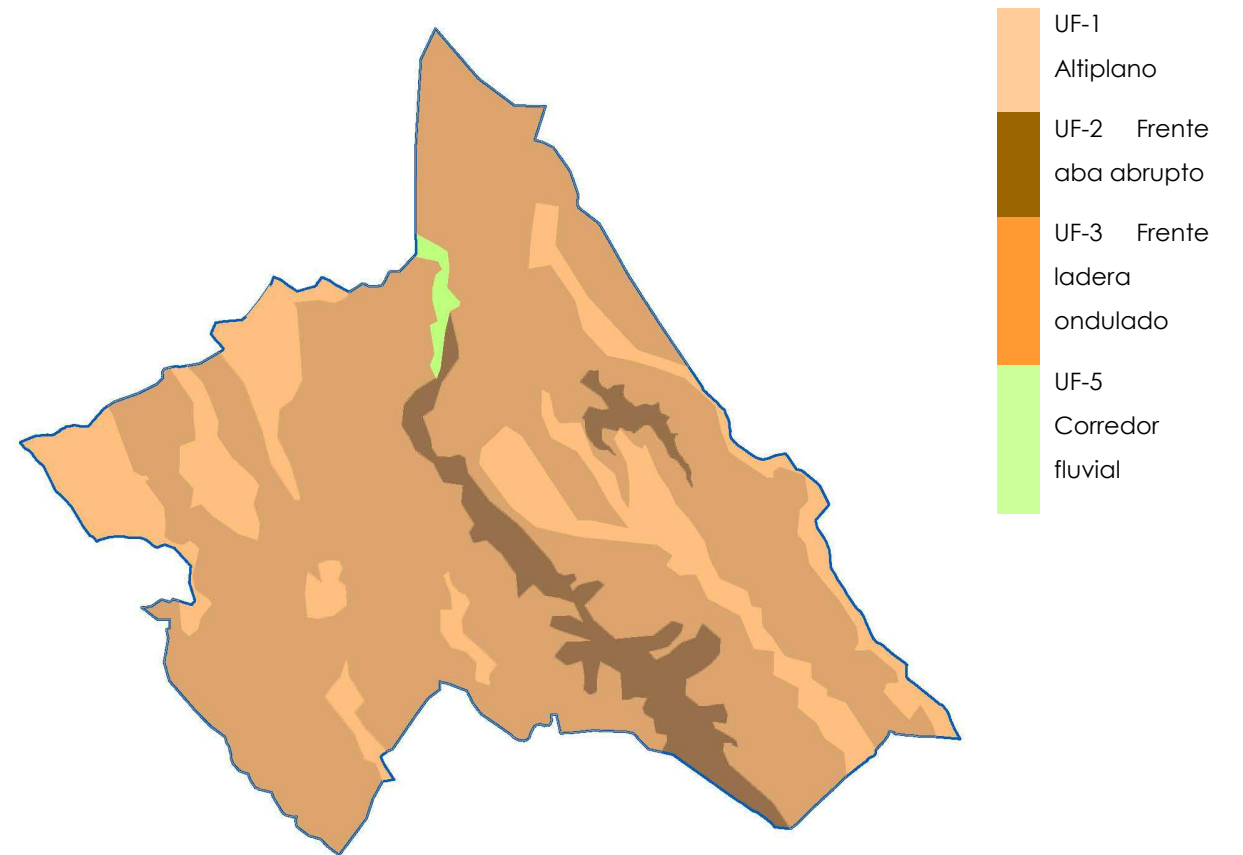
- Densidade da rede fluvial densa, codificadas como F1, asociadas a nacementos de ríos, predominancia de escorrentas temprais, altas pendentes e escasa entidade destes.
- Densidade da rede fluvial media, codificados como F2, asociados a tramos medios de ríos, menor densidade, pero maior importancia na rede fluvial, desaparecendo en gran parte o carácter temporal dos ríos, polo que tratase de rede fluvial a que se asocia a tramos medios de ríos, pendentes no moi baixas e bosques aluviais ou en galería.
- Densidade da rede fluvial baixa, codificados como F3, asociados a tramos medios ou baixos de ríos, propios de deembcaduras ou partes máis consolidadas, de amplo caudal e cauce, baixa pendente.

Finalmente obtense as seguintes unidades fisiográficas, que se corresponden as seguintes descripcións:

UNIDADE FISIGRÁFICA	ALTITUDE		PENDENTES		REDE HIDROGRÁFICA	
	CODIGO	DESCRICIÓN	CODIGO	DESCRICIÓN	CODIGO	DESCRICIÓN
1.Altiplano		Mais de 800 m.s.n.m.		Menor de 12%		Escasa, nacemento de regos de escasa entidade e pendente media
2.Frente de aba abrupto		Mais de 200 m.s.n.m.		Mais de 50%		Abondante, formado por regos de escasa entidade e pendente media -alta
3.Frente de aba ondulado		Mais de 200 m.s.n.m.		Entre 50 e 12%		Abondante, formado por regos de escasa entidade e pendente media.
4.Relevo suavemente ondulado		Menos de 200 m.s.n.m.		Entre 50 e 12%		Predominancia dun curso fluvial de pendente media baixa
5.Corredor fluvial		Menos de 500 m.s.n.m.		Menor de 12%		Predominancia dun curso fluvial de pendente media baixa, tamén pode estar formado por

UNIDADE FISIAGRÁFICA	ALTITUDE		PENDENTES		REDE HIDROGRÁFICA	
	CODIGO	DESCRICIÓN	CODIGO	DESCRICIÓN	CODIGO	DESCRICIÓN
						varios cursos fluviais de menor entidade.
6.Terrazas aluviais		Menos de 500 m.s.n.m.		Menor de 12%		Predominancia dun curso fluvial, en caudal e sección, que conforma chairas de inundación (vegas), de pendente baixa.
7.Litoral		Menos de 100 m.s.n.m.		-		Curta, desembocadura.

No Concello únicamente se describen os tipos fisiográficos 1, 2, 3 e 5.

A meirande parte do Concello defínese mediante a Unidade fisiográfica 3, correspondente a un terreno medianamente ondulado de densa rede rede fluvial e cotas medias de montaña. As partes altas son chairas existindo localmente fortes pendentes asociados ós ríos navia e Valdeparada.

Contabilizando por superficies:

UNDIDADE FISIAGRÁFICA	DESCRIPCIÓN	SUPERFICIE	PORCENTAXE
UF-1	Altiplano	2.076	18%
UF-2	Frente aba abrupto	852	7%
UF-3	Frente ladera ondulado	8.000	73%
UF-5	Corredor fluvial	72	2%

4.3.1.2 Compoñente humano

Determinado a partir dos planos de vexetación e dos usos do solo, estableceranse segundo a seguinte clasificación, a definición do compoñente humano na paisaxe, tamén entendido coma a paisaxe cultural, como resultado da interacción entre eles:

Podemos distinguir dentro do ámbito forestal, varios ambitos, en función da súa naturalidade, autoctono e aloctono:

- Autoctono, no que podense distinguir a súa vez
 - o Matogueira
 - o Arborado
 - Caducifolias, entre as cales distinguimos varios tipos de bosque, as carballeiras e os soutos.
 - Ripícolas, vencelladas os cursos fluviais.
- Aloctono. No Concello dase de forma maioritaria a existencia de

No caso das zonas roturadas polo home para o aproveitamento agrícola, éste é prioritariamente de tipo pasto, sendo o cultivo hortofrutícola relegado as fincas ubicadas a carón das vivendas.

Existe un tipo a maiores, que é o improdutivo, no que se poden englobar:

- Actividades de minería
- Asentamentos humanos

- Infraestruturas de comunicación, transporte e enerxía.

O obxectivo é discernir o grado de naturalidade de cada unha destas coberturas do solo, do mesmo xeito, estableceeranse os grupos anteriormente citados de usos do solo en tres grandes patróns, forestal, agrícola e antropizado, co obxeto de diferenciar:

PATRÓN FORESTAL	Arborado forestal autóctono Arborado forestal alóctono (repoboacións) Ribeiras fluviais Matogueira e turbeiras. Rochedos	GRAO DE NATURALIDADE + ↓ -
PATRÓN AGRÍCOLA	Cultivos e pastizais Mistura de cultivos e pastizais con rodais de arborado.	
PATRÓN ANTROPIZADO	Urbanizado Canteiras Parques eólicos e outras infraestruturas Áreas urbanizadas	

Non obstante no Concello o medio atópase fortemente vencellado á actividade humana, o uso agrario e forestal do medio natural, deixa relegado o estudo dos patróns á escalas de pequeno tamaño, polo que non se pode, a nivel de concello, determinar unidades de paisaxe en función de cada un dos patróns, senon que ten que acadarse un único patrón, o *agroforestal* que engloba mosaico de usos agrícolas e forestais vencellados o medio rural.

Ppor outra banda, a creaciónp a infratestrutura da A-6 leva consigo uns fortes impactos no medio que responde o patrón urbanizado o que se fai referencia no cadro.

Non obstante de igual forma que no caso anterior, o patrón antropizado é de carácter lineal e recorre todo o conxunto do Concello, polo que tampoco pode ser considerado na determinación do estudo da paisaxe.

Finalmente, considerárase que o conxunto do Concello responde a un único patrón, o **agroforestal**.

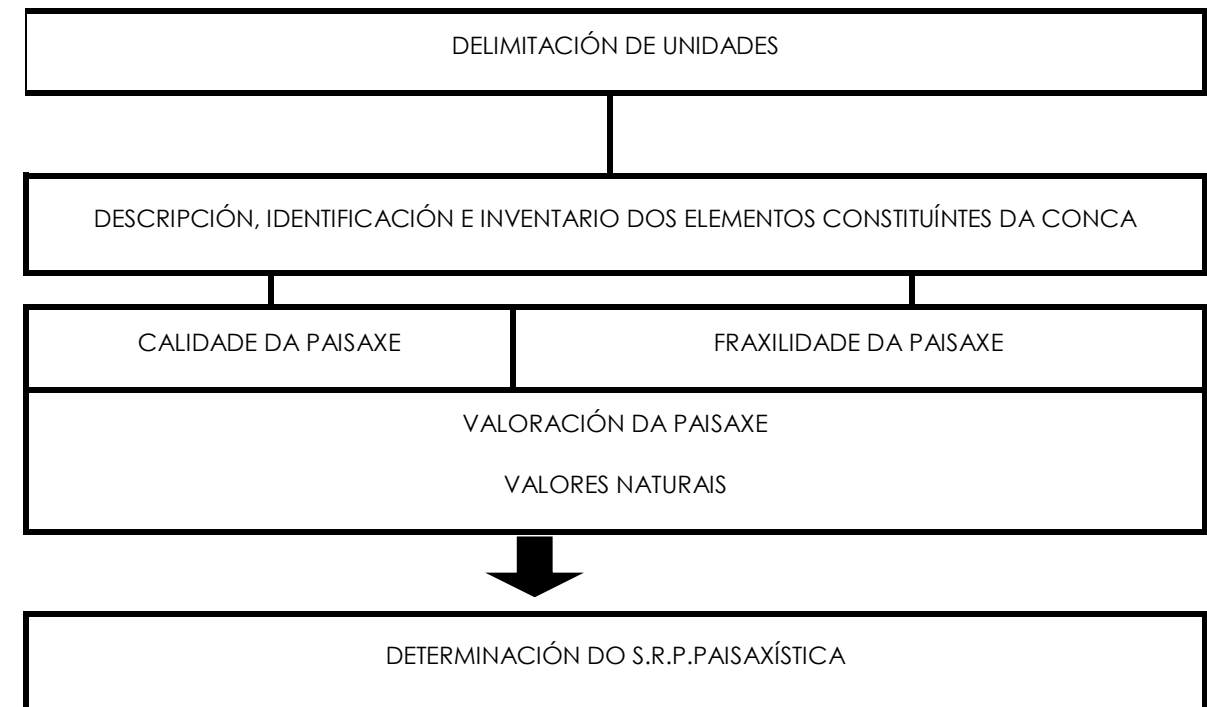
Do conxunto do estudo do patrón agroforestal cas anteriores compoñentes, obtérase as **UNIDADES DA PAISAXE**.

4.3.2 Determinación das UNIDADES DA PAISAXE

Finalmente, obtemos que a practica totalidade do Concello respoonde a unha UNIDADE DA PAISAXE

UNDIDADE DA PAISAXE	DESCRIPCIÓN	UNIDADES FISIOGRAFICAS	PATRON
UNIDADE 1	Zonas baixas, de val, propias do río Navia, moi pouco representado no Concello, onde a topografía dos vales encaixados vai dando lugar a outros mais abertos, con chairas aluviais. Predomina a patron agrícola vencellado as zonas de menor pendente. Localízase a carón do solo urbano de As Nogais.	UF-4	É preferente o patron agrícola
UNIDADE 2	Zonas de media ladeir, comprenden tamen zonas de val, pero conformados por regos curros e vales estreiros, propios dos tramos altos. Exite unha aboondante presenza d do sistema forestal fronte o agrícola,	UF-1 UF-2 UF-3	Indistintamente presentase ambos patrons

4.3.3 CONCAS PAISAXÍSTICAS E VISUAIS

4.3.4 Valoración das concas de interese paisaxístico: Calidade e fraxilidade da paisaxe.

Calidade da paisaxe.

O mérito de conservación defínese a través da calidade intrínseca dunha paisaxe, é dicir, dos compoñentes que constitúen á paisaxe. Empregáronse os seguintes parámetros:

- Existencia de elementos antrópicos de especial valor e bens patrimoniais: Considerando que a súa existencia incrementa o valor da paisaxe.
- Proximidade a impactos visuais: As pistas forestais e devasas, tendidos eléctricos, canteiras, desmontes, vertidos, xeneran efectos negativos visuais, que han de terse en conta na valoración do interese paisaxístico.

Nun estudio de visibilidade feito para o Concello, tomáronse como principais efectos negativos as liñas de Media e Alta Tensión, as devasas, e canteiras. O resultado é unha amplísima probabilidade de percibir a paisaxe alterada por medios antropicos.

- **Diversidade:** Debido a maior número de usos harmónicos existentes no medio, unha maior variabilidade crea unha paisaxe de maior beleza e valor.
- **Valor ecolóxico:** Os elementos naturais de interese ecolóxico (tipos de vexetación, presenza de auga, enclaves protexidos, etc..), aportan unha maior riqueza ó conxunto da paisaxe. A detección de hábitats de interese comunitario supón un valor ecolóxico evaluable a nivel comunitario.
- **Naturalidade:** Indica un maior ou menor grado de antropización, sendo este último aspecto de carácter negativo xa que suponse unha actividade humana intensa e destrutora da paisaxe natural.

CALIDADE DA PAISAXE						
Unidade da paisaxe	Naturalidade	Valor ecolóxico	Diversidade	Elementos patrimoniais	Impactos visuais	Valor
Unidade 1	6	8	5	6	5	7
Unidade 2	8	8	8	7	5	7.75

A Avaliación destes tres puntos tomamos en conta o Estudio do Medio Rural.

Finalmente empregase unha fórmula na que calculase a expresión final.

$$\text{CALIDAD} = (\text{Naturalidade} \times 0,3) + (\text{Valor ecolóxico} \times 0,3) + (\text{Diversidade} \times 0,1) + (\text{Impactos visuais} \times 0,1) + (\text{Elementos patrimoniais} \times 0,2)$$

Ambas acadan un valor medio.

4.3.4.1 Fraxilidade ambInterese especialntal.

Os parámetros escollidos para a valoración da fraxilidade da paisaxe, son os seguintes:

Visibilidade.

Considéranse mais susceptibles aquelas áreas facilmente visibles desde as principais carreteras, vías de comunicación, núcleos de poboación, fitos monumentais ou históricos.

Fixéronse varios estudos das concas visuais desde os principais puntos de visión, considerando os seguintes:

- **Visibilidade desde as principais vías de comunicación,** como son a estrada nacional. As vías moi transitadas. e representase tamén a porcentaxe de visibilidade dun punto o longo das estradas referidas.
- **Visibilidade desde os fitos de interese paisaxístico:** constituído pola autovía.

Estas zonas, de maior probabilidade atopanse recollidas nos planos de informacion.

Orientacion:

Dependendo da exposición, defínense como zonas mais fráxiles aquelas localizadas na solaina, mentres que na umbra o efecto contraluz e a escasa iluminación dificultan a visión destas áreas.

Pendientes.

As pendentes mais altas teñen un maior risco de erosión.

Naturalidade.

Considerando que as áreas menos antropizadas sofren unhas consecuencias mais graves de perde-los seus valores que un área xa degradada ou transformada. As zonas mais naturais constitúense naquelas zonas onde non houbo un antropización ou cambio do uso, sendo as pertencentes a bosques de caducifolias e matos as mais naturais, seguido de repoboacións de piñeiros e explotacións agrarias.

A fórmula empregada para realiza-lo calculo:

$$\text{FRAXILIDADE} = (\text{Naturalidade} \times 0,4) + (\text{Pendentes} \times 0,2) + (\text{Accesibilidade} \times 0,2) + (\text{Orientacións} \times 0,1) + (\text{Visibilidade} \times 0,1)$$

FRAXILIDADE DA PAISAXE

Unidade da paisaxe	Naturalidade	Pendientes	Accesibilidade	Orientacion	Visibilidade	Valor
Conca B1	7	5	9	6	7	7
Conca B2	8	9	8	6	7	7.5

Independentemente da calidade da paisaxe, todas elas trátanse de áreas visualmente moi expostas, polo que é lóxico acadar altos valores de fraxilidade, basandose na súa alta perceptibilidade visual.

4.3.4.2 Obtención da valoración da paisaxe.

Mediante a puntuación da calidade e a fraxilidade para cada unha das unidades irregulares da paisaxe, obtemos cinco categorías: Moi Alta, Alta, Media, Baixa, Moi Baixa.

A combinación destas variables xenera a valor da paisaxe para cada unidade, obténdose as seguintes valoracións.

		CALIDADE				
		Moi Alta	Alta	Media	Baixa	Moi Baixa
FRAXILIDADE	Moi Alta					
	Alta		Unidade 1 e 2			
	Media					
	Baixa					
	Moi Baixa					

	Moi alta
	Alta
	Media
	Baixa

A resultante é unha valoración **media** da paisaxe global, sen prexuízo dos valores intrínsecos ou particulares dos

Dilixencia: O presente plan Xeral de Ordenación Municipal foi aprobado provisionalmente polo Pleno en sesión extraordinaria o 9 de setembro de 2016. O Secretario,

Asdo.: José Ignacio López López

Plan Xeral de Ordenación Municipal do
Concello de As Nogais

elementos que o conforman.

4.3.4.3 Conclusións

Non se pode determinar polo estudo da paisaxe que o Concello teña polo tanto excepciónais condicións na súa paisaxe.

No apartado de valoración de fragilidade, a baixa valoración non esixe a necesidade de identificar zona de especial fragilidade paisaxística.

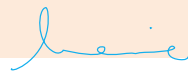
XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E
ORDENACIÓN DO TERRITORIO

Secretaría Xeral de Ordenación do Territorio
e Urbanismo

Documento aprobado definitivamente por Orde da
Conseleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
de data 21/09/2016 e suxeito as súas condicións.

A xefa do servizo de Planificación Urbanística I:

Mónica Neira Mato

Estudio do medio rural

Agosto 2.016

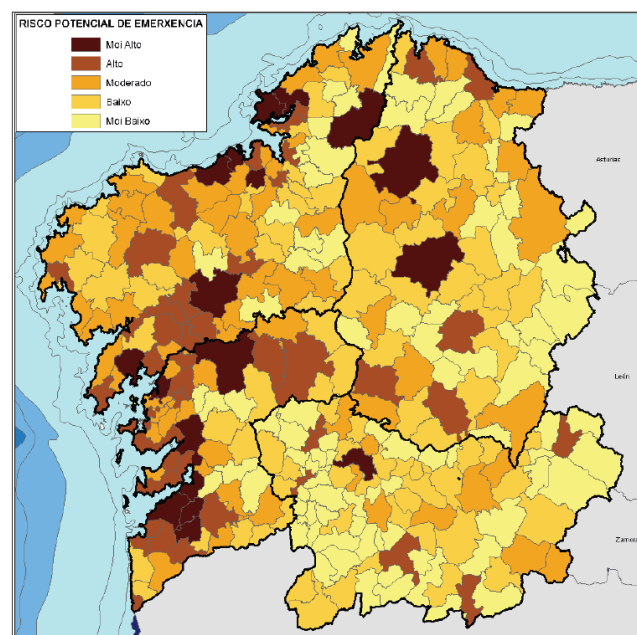
5. EVALUACIÓN DE RISCOS NATURAIS

Este epígrafe desenvolve o Mapa de Riscos Naturais do Termo Municipal e estuda os riscos naturais, que deberán ser incorporados ao plan, e que poden limitar o desenvolvemento urbanístico do municipio, de acordo coa Art. 15.2. da Lei estatal do solo, 8/2007.

O obxectivo final deste Mapa de Riscos Naturais é facilitar a planificación urbanística do territorio atendendo ao posible desenvolvemento dos procesos naturais, para manter o valor dos recursos e reducir os riscos.

5.1 ANTECEDENTES

5.1.1 PLATERGA. PLAN TERRITORIAL DE PROTECCIÓN CIVIL DE GALICIA

O Plan Territorial de Protección Civil de Galicia (PLATERGA), definen os riscos como os posibles fenómenos ou sucesos de orixe natural, xerados pola actividade humana ou a interacción de ambos, avaliando os riscos naturais, tecnolóxicos ou antrópicos, que actuando conxuntamente e segundo a aplicación de métodos estatísticos, da lugar a un proceso de zonificación territorial.

O risco potencial de que aconteza unha emerxencia determínase a partir de os seus tres compoñentes fundamentais: o Risco Estatístico, a Vulnerabilidade Poboacional e a posibilidade de que teña lugar algunha de as chamadas Emerxencias Especiais.

Determinase para o Concello un risco moi baixo.

5.1.2 OUTROS PLANS E PROGRAMAS

Derivado do anterior existen abundantes Plans que determinan

5.2 OBXETIVOS

O obxectivo do presente informe incluído no Informe de sustentabilidade ambiental, é a elaboración dos mapas de perigosidade e de risco.

O **mapa de perigosidade** incluírá zonas xeográficas que poidan ser afectadas por cada fenómeno natural, e no seu caso zonificarán o territorio en función da frecuencia do suceso.

Se diferenciarán tres escenarios ou graos de perigosidade:

- Alta (eventos extremos).
- Media (eventos probables)
- Baixa (eventos recentes).

Elaboraranse ademais os **mapas de risco**, que resumirán as consecuencias adversas potenciais asociadas ó perigo natural e a súa ubicación no medio.

5.3 METODOLOXÍA

A metodoloxía desenvolta neste traballo se basa principalmente segundo o proposto polo Colexio Oficial de Xeólogos e promovido polo Ministerio de Vivenda no ano 2.008, denominada 'Guía Metodoloxica para a elaboración de cartografías de riscos naturais en España,' co obxectivo de cumprir as exixencias establecidas na Lei do Solo estatal, 8/2008, de realizar estudos de riscos naturais con carácter previo á planificación do territorio como primeiro paso para mitigar os seus efectos ou incluso para evitar que estas incidencias naturais causen problemas de tipo económico ou social.

Os parámetros a estudar son:

- a) Risco por asolagamento de orixe fluvial
- b) Risco por asolagamento derivado da actividade marina
- c) Risco por asolagamento por rotura de infraestruturas
- d) Risco de movementos de aba
- e) Risco de perigo por arxilas expansivas
- f) Risco por subsidencia mineira

g) Risco sísmico

5.3.1 Riscos por asolagamento de orixe fluvial

5.3.1.1 Definición e clasificación do risco

Considerase neste apartado o Asolagamento como consecuencia derivado das precipitacións de calquer tipo que conleven un desbordamento dos ríos.

O obxectivo é a zonificación territorial deste tipo de risco, realizada aos efectos previstos na Directriz básica de planificación de protección civil ante o risco de inundacións, que defínese tendo en conta a delimitación de zonas que, o obxecto da aplicación do artigo 14 do Regulamento do Dominio Público Hidráulico, se derive do desenvolvemento dos Plans Hidrolóxicos de Cunca.

5.3.1.2 Determinación de zonas con posibilidade de asolagamento por actividade fluvial

Para a avaliación do asolagamento por escorrenta derivada das precipitacións, recollerase a información elaborada polo Organismo competente de Conca, neste caso A Confederación Hidrográfica do Cantábrico, denominada como 'Evaluación Preliminar del Riesgo de Inundación' (EPRI), aprobada mediante resolución da Dirección General del Agua del entonces Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino en data do 14 de decembro de 2011.

Con data de decembro de 2011 delimitanse a partir de ditos estudos as áreas de risco potencial significativo de inundación (ARPSIs), así como a elaboración dos mapas de perigosidade e risco das devanditas ARPSIs.

Finalizada a fase de avaliación preliminar, a Confederación Hidrográfica do Cantábrico iniciou en 2013 a elaboración dos mapas de perigosidade e risco, que han de referirse, de acordo coa Directiva 2007/60/CE, a tres escenarios diferentes: zonas con baixa probabilidade de inundación (escenario de eventos extremos); zonas con probabilidade media de inundación (período de retorno 100 anos); e zonas de alta probabilidade de inundación, cando proceda.

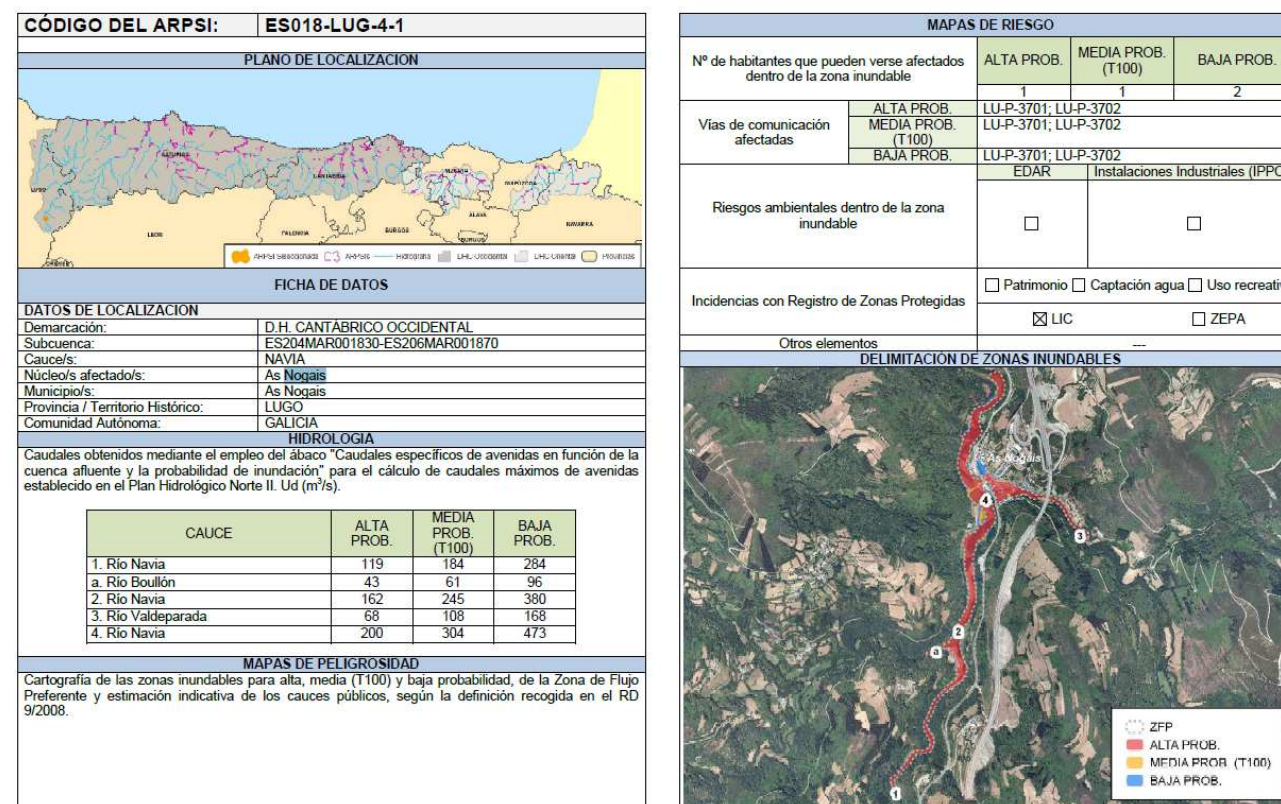
Os mapas de perigosidade deberán reflectir os seguintes valores: extensión da inundación; calados da auga; e, cando proceda, a velocidade da corrente ou o caudal de auga correspondente.

Para este

Os mapas de risco deberán mostrar as consecuencias adversas potenciais asociadas á inundación, expresadas mediante os seguintes indicadores: número indicativo de habitantes que poden verse afectados; tipo de

actividade económica da zona que pode verse afectada; instalacións potencialmente contaminantes en caso de inundación; e zonas protexidas que poidan verse afectadas.

Para o Concello de As Nogais defínese o seguinte sistema:

En concreto determinanse no val do río Navia tres ámbitos suxeitos a asolagamento: zonas asolagables de forma moi frecuente, frecuente e ocasional, tal e como se recolle nos planos de riscos por asolagamento, facilitados pola Confederación.

En consonancia con dita información, os mapas de perigosidade e risco, actualmente en elaboración, coterán as seguintes capas de información:

- Estimación indicativa das canles públicas e as súas zonas de servidume e policía.
- Delimitación da Zona de Flujo Preferente.
- Mapa de Calados para Alta, Media e Baixa Probabilidade de Inundación.

- Extensión Previsible da Inundación para Alta, Media e Baixa Probabilidade de Inundación.
- Mapa de Risco para Alta, Media e Baixa Probabilidade de Inundación.

5.3.2 Riscos por asolagamento derivado da actividade marina

5.3.2.1 Definición do risco

A acción das amreas en conxunción con outros fenómenos (precipitacións, ventos, etc...) poden provocar asolagamentos ocasionais en ámbitos ubicados no litoral.

5.3.2.1 Conclusión

Non existen este tipo de risco no Concello

5.3.3 Risco por asolagamento por rotura de infraestruturas

5.3.3.1 Definición do risco

A operación incorrecta de obras de infraestrutura hidráulica (presas principalmente), poden derivar en graves consecuencias (asolagamentos)

5.3.3.2 Conclusión

Non existen este tipo de risco no Concello

5.3.4 Risco de movementos de aba

5.3.4.1 Definición do risco

Enténdese como movemento de aba o movemento dunha masa de rocha, chan ou depósitos, dunha aba en sentido descendente. Se inclúe calquera tipo de movemento en masa (exclúese polo tanto a erosión), agás a subsidencia e o afundimento kárstico.

A información recollida é a desenvolta polo Ministerio de Medio Ambiente no O Inventario Nacional de Erosión de Chans que serve como fonte de planificación para as Administracións Públicas, na protección do chan. Desta forma servirá para identificar e organizar as accións de corrección da erosión e a diminución de efectos, como os producidos pola gota fría nos últimos tempos. Serve para dar cumprimento aos compromisos adquiridos por

España na Conferencia Ministerial celebrada en Lisboa en 1998, onde os estados signatarios e a Unión Europea asumiron os criterios paneuropeos de xestión sostible dos bosques e os indicadores asociados, como base dos informes internacionais e da avaliación dos indicadores nacionais.

A elaboración dentro deste Inventario dos Movementos en masa determina os niveis cualitativos de potencialidade de movementos en masa, como estudio previo a determinación da perda de solo, vencellada as probabilidades alta e moi alta de deslizamentos de ladeira.

O obxectivo final deste estudio é a representación gráfica dun mapa que represente a susceptibilidade ou perigosidade espacial fronte a concurrencia de inestabilidade en abas naturais y la zonificación del territorio para su aplicación a usos de planificación territorial, mediante da tipificación, por probabilidades dunha ocorrencia.

A practica totalidade do Concello atópase nunha zona de probabilidade moi baixa ou nula de concorrer ditos fenómenos. Asociados a fenómenos de maior probabilidade (baixa ou media) atopamos as seguintes áreas:

- As zonas ubicadas na conca do río Valdeparada, como consecuencia das fortes pendentes e material ltoloxico de partida, que poden dar como consecuencia movementos en superficie, especialmente na zona de ladeira de umbría, na que non se localizan procesos edificatorios.
- Na zona de val ubicada entre os nucleos de Torres, Nullán e Follobal, non existen afeccións a poboacións, posto que este se atopan nas zonas ubicadas na cara oposta ós asentamentos. Unicamente o núcleo de Cabanas se atopa incluído nesta área, pero o planeamento unicamente encamnarase a incorporación dos ámbitos construídos ó solo de núcleo rural.

5.3.5 Risco de perigo por arxilas expansivas

5.3.5.1 Definición e clasificación do risco

O obxectivo destes mapas é a delimitación de zonas que plaantean posibles perigos para a construción de obras civís. Dito risco tan so existe cando se constrúe unha obra sobre ditos materiais que podería ser danada como consecuencia da expansión do solo.

Unha vez conocida a existencia destes solos perigosos, a súa correcta identificación e unha boa planificación do territorio, reduce ou anula o risco potencial.

Os mapas que se obteñen denominanse mapas de perigosidade por existencia de arxilas epansivas.

A zonificación realizarase en base a seguinte clasificación:

- Zona 0: Sen información ou non clasificado.
- Zona 1: Perigosidade nulas: Zona con ausencia de arxilas ou con existencia de arxilas non expansivas ou dispersas nuha matriz non arxilosa. Potencialidade de expansión nula ou baixa.
- Zona 2: Perigosidade baixa: Zona con arxilas epansivas ou emprazadas en zonas climáticas sen déficit de humidade. Potencialidade de expansión alta.
- Zona 3: Perigosidade moderada. Zona con arxilas expansivas localmente predominantes e emprazadas en zonas climáticas con déficit anual de humidade. Potencialidade de expansión alta.
- Zona 4: Perigosidade alta. Zonas con arxilas expansivas zonalmente predominantes ou emprazadas en puntos con problemas derivados da súa expansividade. Potencialidade de expansión moi alta.

5.3.5.2 Conclusión

O Concello incluíriase na Zona 1, polo que non presenta ningún risco derivado dela.

5.3.6 Risco por subsidencia mineira

5.3.6.1 Definición e clasificación do risco

A subsidencia mineira é unha patoloxía infrecuente en España, pero existen Concellos onde dita situación pode chegar a ser grave.

Existe unha ampla falta de información, inventariación e estudos ó respecto, o que fan difícil polo xeral a avaliación deste tipo de riscos.

Este tipo de fenómenos soe atópanse moi relacionados co tipo de explotación, de xeito que os xacementos desal, carbón o yeso, son os mais susceptibles de sufrir a subsidencia.

5.3.6.2 Conclusión

Existe algunha canteira abandonada no concello, onde desenvolveuse actividade extractiva. Ditas explotacións realizábanse a ceo aberto, polo que non se describen fenómenos deste tipo asociados a ela.

5.4 DETERMINACIÓN DO MAPA DE RISCOS NATURAIS

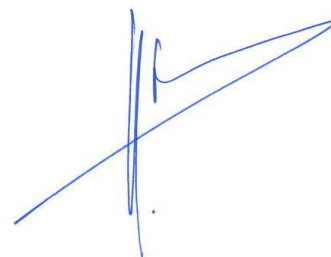
As únicas áreas polo tanto suxeitas a riscos naturais serán as que de forma definitiva determine o organismo competente de conca, unha vez delimitadas e aprobadas as zonas de fluxo preferente, dacordo co establecido no RD 903/2010 e no Plan Hidrolóxico de Conca.

Ademais será de aplicación o que así determine o Plan de Xestión de riscos de inundación para as áreas determinadas como asolagables e de fluxo preferente.

O Director dos traballos de planeamento

MANUEL EDUARDO LÓPEZ VÁZQUEZ,

BELINDA YEPES JIMÉNEZ,

Arquitecto col.1.508

Enxeñeira Civil col.nº22.835

Enxeñeira de Montes col.nº5.030